

KÖZGAZDÁSZ

a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja

XII. ÉVFOLYAM, 4. SZÁM.

ÁRA: 60 FILLÉR

1970. MÁRCIUS 19.

Szeretettel üdvözljük a IX. OTDK marxista-leninista és közgazdaságtudományi szekciójának résztvevőit

Lapunk hasábjain már hírt adtunk a tudományos konferencia szervezéséről, előző számunkban két sikeres dolgozat tulajdonosát is bemutatottuk. E szám megjelenése után néhány nappal egyetemünkön kezdetét veszi hazánk felszabadulásának 25. és Lenin születésének 100. évfordulója tiszteletére rendezett diákköri konferencia.

Március 18-án a Műszaki Egyetemen dr. Perényi Imre rektor és Lugossy Jenő művelődésügyi miniszterhelyettes nyitotta meg az ülésszakot. Bevezető előadást „A tudományos diákkörök szerepe a kommunista szakember képzésben” címmel dr. Vajó Péter, a KISZ VB titkára tartott.

A konferencia nyolc különböző szekcióban folyik majd, március 18-tól április 9-ig. Így a kémiai szekció a Veszprémi Vegyipari Egyetemen, a műszaki szekció a Budapesti Műszaki Egyetemen, a jogi szekció a budapesti ELTE-n stb.

A Közgazdaságtudományi Egyetem igen gazdag programmal várja az érdeklődőket. Március 23-án 10 órakor Meruk Vilmos, a Művelődésügyi Minisztérium Marxizmus-Leninizmus Oktatási Főosztály vezetője, dr. Gombár József, a KISZ KB osztályvezetője és dr. Szabó Kálmán rektor nyitja meg a konferenciát az egyetem aulájában.

anyagot ölel fel, mintegy keresztmetszete korunk társadalmi gazdasági kérdéseinek. A diákköri munka fejlődését igen jól példázza, hogy a most kialakulóban levő tudományágak és az eddig kevésbé vizsgált területek is képviseltetik magukat. A szociológiai szekcióban az orvos és beteg kapcsolatának szociológiai vonatkozásairól ugyanúgy szó kerül, mint az egyetemi hallgatók tudatában jelentkező nacionalista tendenciákról, vagy a családi munkamegosztásról.

A rendszerelmélet és a rendszer szemléletű vizsgálódás érdekes kísérleteként tekinthetjük a gazdasági rend-

szerek általános vizsgálatával foglalkozó dolgozatot.

Am, ha bárki is azt hinné, hogy diákjaink csupán a „magas elmélet” elefántcsonttornyába zárkóznak, téved. Igen sok konkrét és mai gyakorlati probléma, feladat maga is dolgozat-tema.

Példaként csupán néhány: A debreceni házépítő kombinát termelésbe állítása, épülettípusai és programozási módjai, vagy a budapesti földalatti gyorsvasút elkészülő szakaszának hatékonyságfokozó

(Folytatás a 2. oldalon)

A 8-as mez Événé

Riportunk a 6. oldalon

244-en adtak vért

Csütörtökön délelőtt a könyvtárba indultam, amikor a lépcsőn 6-8 fehér köpenyes nő jött velem szembe. Megállítottam a kis csoportot és megkértem a veradás vezetőjét, dr. Tar Pirokska főorvosnót, tájékoztasson a veradás eredményeiről a Közgazdász számára.

— Nagy nyüzsgés volt a folyosón a klub előtt. Mindenki úgy jött ide, hogy átérte a veradás jelentőségét. Akik végeztek, úgy jönnek ki, mintha mi sem történt volna velük.

Oktatóik és hallgatóik közül: 252-en ajánlották fel vérüket. Ebből 244-en adtak 72 640 ml vért. Ez a mennyiség jóval meghaladja a tervezettet, amely 65 l volt.

— r—

Az üléseket három szekcióban rendezzük:

A) Filozófiai, szociológiai és tudományos szocializmus (245—246-os terem)

B) Közgazdaságtudományi szekció (246—247. terem)

— mikroökonómiai alszekció

— makroökonómiai alszekció

— matematikai közgazdaságtan alszekció

— lakás- és közlekedéspolitikai alszekció

C) Idegennyelvű szekció (248-as terem).

Az egyetemi szervező bizottság a dolgozatok beadásával egyidejűleg kérte a pályázókat, hogy munkájuk rezüméjét egy-két gépelten oldalban mellékeljék. A rövid tartalmi kivonatokat 200 példányban sokszorosították és az érdeklődők — elsősorban a meghívottak — rendelkezésére bocsátják. Így sokkal jobban követhetjük az előadások menetét és talán a vélemények, hozzászólások is megállapozottabbak lesznek.

A beérkezett dolgozatok zsűrizése megtörtént. Ezzel kapcsolatban hadd emlékeztessünk a korábbi számunkban megjelent elbírálási szempontokra.

A bírálólapokon felütitett követelményrendszer — amely a dolgozatok elméleti és gyakorlati jelentőségét az adott téma összefoglalásának, a kapcsolódó irodalom feldolgozásának színvonalát vizsgálta, de ezen túl tekintette vette a pályázatok szerkezetét, stílusát és formáját —

nagy feladatot rótt a zsűri tagjaira is. A bíráló bizottság 80 főtől állott, amelyben egyetemünk és más egyetemek oktatói, különböző intézmények szakemberei vettek részt. Az elbírálásnál természetesen mindig olyan zsűritagokhoz került a dolgozat, akik az adott témát kellően ismerték. Ezáltal sikerült biztosítani az elbírálás egységességét és szakszerűségét egyaránt.

Eredetileg 270 dolgozat be- küldését jelezték, ebből 210 érkezett be, amelyből 90 dolgozatot választott ki a zsűri. A kiemelt pályaművek szerzői a konferencia alszekciójában röviden ismertetik munkájukat.

Erdemes lesz megvizsgálni a 90 dolgozat intézményenkénti megoszlását: ELTE 3 dolgozat, Veszprémi Vegyipari Egyetem 3

d., Budapesti Műszaki Egyetem 15 d., Képzőművészeti Főiskola 1 d., Győri Tanítóképző Intézet 3 d., Ho-Si Minh Egri Tanárképző 2 d., Nyíregyházi Tanárképző 2 d., Debreceni Orvostudományi Egyetem 2 d., Esztergom — Kenyérmező FVGT 1 d., Bajai FVGT 1 d., Kazincbarcikai FVGT 1 d., Debreceni Agrártudományi Főiskola 1 d., Hódmezővásárhelyi Felsőfokú Mezőgazdasági Technikum 1 d., Pécsi Orvostudományi Egyetem 2 d., Pécsi Trolományegyetem 2 d., MKKE 50 d.

Megjegyezzük, hogy egyetemünkön 84 dolgozat közül választották ki az előadásra kerülő ötvenet. Ebből 12 munka az idegen nyelvű szekcióban kerül előadásra, mivel a gazdasági témák idegen nyelvű tanítása egyetemünk „specialitása”.

A hosszú felsorolás talán nem volt hiábavaló, hiszen élő bizonyossága annak, hogy az utóbbi időben mennyire megnőtt az érdeklődés a gazdasági és a vele összefüggő területek jelensége iránt. A Budapesti Műszaki Egyetem hallgatói 15 pályamunkával szerepelnek. Egyre közelebb kerül egymáshoz a „két part”.

Vállalati és egyéni nyereség-érdekeltség; Nyereség és a dolgozók ösztönzése az új gazdasági mechanizmusban; a magyar közlekedéspolitikai koncepció — csupán néhány dolgozat. Mindegyiket a BME hallgatói készítették. A műszaki haladás hatása a ráfordítások szerkezetére; Vegyipari vállalat gazdálkodása különböző tekintettel a külkereskedelemben. Az előbbi dolgozat a Kazincbarcikai FVGT, utóbbi a Veszprémi Vegyipari Egyetemről érkezett.

Érdekes tematikát ígér a tud. szoc. szekció. Hazánk 25 éves fejlődését, pártunk vitáit a fordulat éve előtt, a földosztás problémáit tárgyaló dolgozatok rövid tartalmával ismerkedhetünk meg március 24-én délelőtt a 246-os terem- ben.

A Lenin-centenárium alkalmából két érdekesnek ígérkező munka a Győri Tanítóképző Intézetből érkezett, Lenin pedagógiai és erkölcsi nézeteit tárgyalja. Egyetemünkön a Lenin a szocializmus elméletével foglalkozó pályamunkát említjük meg. A 90 dolgozat hatalmas

A szakágazati képzésről

Ami mindenkit érdekel

Specializáció? - Igen, de...

Az 1968/69-es oktatási évben megindított képzés-korszerűsítési programunk jelentős állomásához érkezünk. Folyó tanév végén, közvetlenül a vizsgaidőszakot követően, megtörténik jelenlegi II. évfolyamos hallgatóink szakágazatokra való besorolása. Az előkészítő munka, mind az egyetem vezetésére, mind az egyes tanszerekre sokoldalú feladat megoldását jelent. Az eddigi munkálatok beszámolóit, valamint az azok fellett kialakított vitákból, megállapítható, hogy a szakágazatok haladnak. A tantervreform során 9 szakágazatot alakítottunk ki, közülük a három legalapvetőbb: marketing, tervező-elemző, szervező. Az előbb említett szakágazatok képzési munkálatainak felelős vezetőivel beszélgetünk.

Marketing (kereskedelmi piackutatás).

— Képzés-korszerűsítési programunk alapvető principiuma, hogy az oklevelet szerzett hallgatók tudása a gyakorlatban gyorsan konvertálható legyen és ugyanakkor megteremtjük a tudományos kutatómunka alapjainak lerakásában hallgatóinknak olyan készséget, hogy akinek ilyen irányú törekvései vannak, gyakorlati munkája során tudományos kutatómunkáját tovább fejleszthesse. E célkitűzés elérése érdekében alapvető tényező, hogy a hallgatók ne csak elméleti ismeretanyagot kapjanak, hanem megismerkedjenek az elméleti tudományos összefüggések gyakorlati vetületeivel is.

Tehát az elméleti tézisek tanítása a készségfejlesztő foglalkozások súlyozottabb szerepével kapcsolódik össze.

Ez oktatási reformunk alapvető célja, melynek megvalósítását mind- egyik szakágazaton meg kívánjuk valósítani, kezdte beszélgetésünket dr. Megyeri Endre tanszékvezető egyetemi tanár.

— Mi a célja, s mi tette szükségessé a marketing szakágazat kialakítását?

— Az új gazdasági mechanizmus kibontakozásával vállalatunknak új magatartási formákat, új vezetési módszereket kell kialakítaniuk.

A terv és piac szerves összefogásának feltételei között ilyen új magatartási típus és vezetési szemlélet a mar-

keting szemlélet további elmélyítése. E feladat érdekében a szakágazat alábbi speciális tantárgyai állanak: piackutatás, propaganda, külkereskedelmi ismeretek, fuvarozás és szállításmozgás, matematikai statisztika!

— Tehát ez a szakágazat sem lesz matematikamentes oázis?

— Nem, ilyen illúziókat senki sem tápláljon a marketing képzéssel szemben, természetesen a szakágazatra való bekerülés elsődleges elbírálási szempontja a nyelvteljes felmutatott eredmény.

— Melyik szakokat érinti ez, s hogyan sikerül az egyes szakok sajátosságait is érvényre juttató képzést biztosítani?

— A marketing szakágazatot a közlekedési szak kivételével valamennyi ágazati szakon (ipar, belker., külker., agrár) be fogjuk vezetni. Az említett szakágazati tárgyak többségét kötelező jelleggel és közös jegyzet alapján mindegyik szakon tanítani fogjuk. Egyik-másik szakon természetesen lesznek eltérőek; a felvett szakágazati tárgyak struktúrájában nyilvánvaló, hogy a külkereskedelmi szak marketing szakágazatán, a külkereskedelmi ismereteket az ágazati alapképzésben több tárgy keretében mélyebben sajátítják el. E szakágazat kialakításánál a piacközpontos szemlélet keretében egységes képet kapnak hallgatóink termelési és forgalmi folyamatokról.

Ez a kiindulópont biztosítja az egyes szakok közös programját. Ugyanakkor a szemináriumi gyakorlati foglalkozásokra ágazatonként (ipar, belker. stb.) differenciált programokat is kialakítunk, s így lehetővé válik az ágazati sajátosságok megszemenő figyelembe vétele.

A tervező-elemző szakágazatra vonatkozó információkat dr. Ferencz László tanszékvezető docens adta.

— Szakágazatunkra az összes felvehető hallgatók száma a marketinghez hasonlóan

marketing szemlélet további elmélyítése. E feladat érdekében a szakágazat alábbi speciális tantárgyai állanak: piackutatás, propaganda, külkereskedelmi ismeretek, fuvarozás és szállításmozgás, matematikai statisztika!

— Tehát ez a szakágazat sem lesz matematikamentes oázis?

— Nem, ilyen illúziókat senki sem tápláljon a marketing képzéssel szemben, természetesen a szakágazatra való bekerülés elsődleges elbírálási szempontja a nyelvteljes felmutatott eredmény.

— Melyik szakokat érinti ez, s hogyan sikerül az egyes szakok sajátosságait is érvényre juttató képzést biztosítani?

— A marketing szakágazatot a közlekedési szak kivételével valamennyi ágazati szakon (ipar, belker., külker., agrár) be fogjuk vezetni. Az említett szakágazati tárgyak többségét kötelező jelleggel és közös jegyzet alapján mindegyik szakon tanítani fogjuk. Egyik-másik szakon természetesen lesznek eltérőek; a felvett szakágazati tárgyak struktúrájában nyilvánvaló, hogy a külkereskedelmi szak marketing szakágazatán, a külkereskedelmi ismereteket az ágazati alapképzésben több tárgy keretében mélyebben sajátítják el. E szakágazat kialakításánál a piacközpontos szemlélet keretében egységes képet kapnak hallgatóink termelési és forgalmi folyamatokról.

Ez a kiindulópont biztosítja az egyes szakok közös programját. Ugyanakkor a szemináriumi gyakorlati foglalkozásokra ágazatonként (ipar, belker. stb.) differenciált programokat is kialakítunk, s így lehetővé válik az ágazati sajátosságok megszemenő figyelembe vétele.

A tervező-elemző szakágazatra vonatkozó információkat dr. Ferencz László tanszékvezető docens adta.

— Szakágazatunkra az összes felvehető hallgatók száma a marketinghez hasonlóan

Dr. Ferencz László

90—110 között mozog. Felvételi alapvetően két tényezőtől függ: általános tanulmányi eredmény és matematikából, mint a kiemelt tantárgyból nyújtott teljesítmény.

— Melyek a tervező-elemző hallgatók alapozó jellegű tantárgyai?

1. Munkaerő- és bér-gazdálkodás, ez a tantárgy alapvetően begyakorló jellegű kurzus, amelynek keretében viszont kevés előadás mellett eseménytanulmányokkal, komplex példákkel, aktív oktatási módszerekkel kerülnek feldolgozásra a vállalati munkaerő és bér-gazdálkodási témakörök.

2. Vállalati tervezési számítások, ez a tantárgy is elsősorban begyakorló jellegű, melynek tananyaga jó részét esettanulmányokkal kell feldolgozásra.

3. Vezetélmélet.

4. Beruházás és műszaki fejlesztés.

5. Iparvállalatok gazdasági tevékenységének és mérlegének elemzése; itt olyan összefüggő módszertani rendszert kívánunk bemutatni, amely segítségével feltárhatóvá és sokoldalúan ismerhetővé válnak mindazok az okok és hatások, amelyekre az elért gazdasági eredmények visszavezethetők.

6. Matematika. A lineáris programozás elemei, optimum számítás modellek gazdasági alkalmazása, korszerű számítástechnika tantárgyai fognak szerepelni a tervező-elemző hallgatók számára. Matematikából a készség-

(Folytatás a 2. oldalon)

Szeretettel üdvözöljük a IX. OTDK szekciójának résztvevőit

(Folytatás az 1. oldalról)

szerepe a városi közlekedésben. Úgy hiszem, ennyi példa is elegendő, hogy bizonyítsa, érdemes lesz részt venni a szekció munkájában. Nagy örömmel szolgál, hogy a tudományegyetemek és műszaki főiskolák halgatói színvonalas munkákkal vesznek részt szekciónkban.

Az elbírálás szempontjai igen szigorúak voltak és így a 90 dolgozat szerzője egyikének lenni már önmagában is rangot jelent.

Egyébként vidékről 150 főt várunk — előadóként és résztvevőként — részükre a szervező bizottság kulturális prog-

ramot is biztosított. Március 23-án 19 órakor az egyetem klubjában ismerkedési est lesz, 24-én a Madách Színházban a Hermelin c. darabot tekintik meg.

A szekcióülések gördülékeny és érdeemi munkája megkívánja a tömör, lényegretörő előadást és vitát. Ezért minden előadó 20 percet kap arra, hogy dolgozatának fő vonalát, kulcspontjait ismertesse. Az ülések célja az, hogy a hallgatóság megismerkedjen az adott pályamű legfontosabb gondolataival és betekintést kapjon a kapcsolódó kutatási terület legújabb eredményeibe. A referátumok utáni vitát is ez a gondolat vezérli. Akit az adott téma mé-

lyebben érdekel, annak minden bizonnyal később is lehetősége nyílik a közvetlen konzultációra.

Március 25-én, szerdán, 15 órakor ünnepélyesen zárják be a konferenciát, kiosztják a díjakat és a győzteseknek fogadási rendeznek.

A IX. OTDK marxista-leninista és közgazdaságtudományi szekciója tehát gazdag programmal, várhatóan sok új, gondolatébresztő előadással és vitával várja az érdeklődőket. Gyertek, vegyetek ti is részt a konferencia munkájában!

KAZÁR PÉTER

PROGRAM

FILOZÓFIAI SEKCIÓ

(Március 23. 14-18 óráig 245. terem.) **Mont István — ELTE; Reflexiók — Popper formális történelmi-filozófiájához, Ujvári Márta — ELTE; Popper elmélete a társadalomtudományok módszertani kérdéseiről, „a historizmus” bírálata, Rékai Gábor — ELTE: A halál helye és jelentősége az emberi életben. Kovács János — MKKE: A marx felhalmozási elmélete és a dogmatikus elnyomóerő koncepciók filozófiai tartalmáról. Szűcs László, Fűzes Zsuzsa — BME: A keresztény vallási fejlődés fő szakaszai. Váradi Éva — Györi Tanítóképző Intézet: Lenin pedagógiai nézetei. Horváth Ildikó — Györi Tanítóképző Intézet: Lenin az erkölcsről.**

(Március 24. 9-12 óráig, 245. terem.) **Verebélyi Tibor — BME: A tudomány haladás és a polgári határ-elméletek. Ladó Judit — BME: A technokrata elméletének bírálata J. Burnham „A managerek forradalma” c. könyve alapján. Semperger Tibor — Ho Si Minh Tanárképző Főiskola, Eger: A matematika megismerés és fogalomalkotás filozófiai problémái. A matematika néhány filozófiai problémája. Verebély Pál — BME: Az ember főle néhét-e a gép? Kocsis Gizella — Tanárképző Főiskola Nyíregyháza. Jehovista szekta helyzete a felszabadulás óta Ríce közepében. Fábry Péter, Loránt Zsuzsa — M. Képzőművészeti Főiskola: A szocialista realista képzőművészet kialakulásának történelmi-társadalmi feltételei a szocialista építés problémáival összefüggésben.**

MIKROÖKONOMIAI SEKCIÓ

(Március 23. 14-18 óráig, 246. terem.) **Márton Ferenc — MKKE: A munkaidő csökkentés és a bérések összefüggése a gépiparban. Fekete Győr Gyula — MKKE: A debreceni házépítő kombinát termelésbeállítás, építéssel és programozási módjai. Pálosi Mária, Váradi Márta — MKKE: Vállalati bércopolitika. Guth Julia — MKKE: Kockázat és bizonytalanság az új gazdasági mechanizmusban. Kánai László — MKKE: Az iparvállalatok piaci tevékenységének fejlesztése előtt álló feladatok. Hegyi Zsuzsa — MKKE: Fejedezetszámitási módszer alkalmazása a GANZ-MAVAG-nál. Palotás Árpád — BME: Vállalati és egyéni nyereség-érdekeltség.**

(Március 24. 14-17 óráig 247. terem.) **Szűcs József — MKKE: A vertikális integráció néhány kérdés és a broiler termelésben és a hálólagrogram módszer alkalmazása az ágazat komplex technológiájának tervezésében. Garaguly Emese — MKKE: Filteres cigaretták keresletének várható alakulásáról 1975-ig. Kulcsár Dező — MKKE: Az ipar decentralizációjának módjai és hatása az iparban elmaradt területekre. Tarkós Imre, Vajda Lajos — MKKE: A területi**

munkamegosztásban bekövetkezett változások fő tendenciái és tényezői hazánkban. Giday Gabriella — MKKE: Az ipar szerepe a végső felhasználásban. Tomka József — MKKE: Területi tervezés néhány elméleti és módszertani kérdése. (Március 25. 9-15 óráig 245. terem.) **Róth József — MKKE: Az eredmény realizálási problémái a mezőgazdaságban. Horváth Irén — MKKE: A szarvasmarhatartás gazdaságosságára ható tényezők vizsgálatának elméleti és gyakorlati problémái. Végső László — FVGT, Kazincbarcika: A műszaki haladás hatása a ráfordítások szerkezetére. Nemes Katalin — VVE: Vegyipari vállalat gazdálkodása különös tekintettel a külkereskedelemben. Vajda László — MKKE: A kenyérgabona termelése és felvásárlása különös tekintettel exportlehetőségeinkre.**

MATEMATIKAI KÖZGAZDASÁGTAN SEKCIÓ

(Március 23. 14-18 óráig 245. terem.) **Póloski Pál — MKKE: A CES termelési függvények továbbfejlesztése. Bugnás Richárd — MKKE: Előrejelzés ökonometria modellekkel. Szabady Balázs — MKKE: Egy szocialista és egy polgári ökonometria modell összehasonlítása. Réti János — MKKE: Egy programozási modell felhasználása népgazdasági szintű árcímzésben. Keresztes Mária, Papp György, Szabady Balázs — MKKE: A szállítási feladat parametriszálása. Mikó Gyula — MKKE: Az egyváltozós optimális rétegzés elmélete. Gerhardt Géza — BME: Gazdasági rendszerek általános vizsgálata.**

(Március 24. 9-12 óráig 247. terem.) **Szabady Balázs — MKKE: Keresztes Mária mintaközpont új információ felhasználása idősebb ökonometria modellekben. Keresztes Mária — MKKE: Egy gyakorlati készletgazdálkodási probléma megoldása. Papp György — MKKE: Az állóeszközök újrateljesítésének üzemszámítási modellje. Farkas Péter, Gethér István — MKKE: Értékesítési szemléletünk AKM felhasználása nemzetközi összehasonlításra Magyarországon és a Közös Piac országainak mérleze alapján. Simon Erzsébet, Szenci Edit — MKKE: Kiszérelt árvaltozások modellezése AKM segítségével.**

KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI IDEGEN NYELVU SEKCIÓJA

(Március 24. 9-12 óráig, 248. terem.) **Nevmerker Livia — MKKE: A társadalmi átrendeződés Magyarországon. Hja Zsuzsa, Sajósi Adám — MKKE: A Szovjetunió külkereskedelme a 60-as években. Fehér Edit — MKKE: India külkereskedelme, Magyarország Indióval folytatott külkereskedelmének alakulása. Bíró Péter — MKKE: Információrendszer a külkereskedelemben. Földesi István — MKKE: A lengyel népgazdaság fejlődéséhez. Jakab Anikó — MKKE: A magyar árutorgalom alakulása 1968-ban.**

(Március 24. 14-17 óráig, 248. terem.) **Vas György — MKKE: Látencia Know-how kereskedeleme és a szófal elv (angol nyelven). Papp Gábor — MKKE: Libanon és Tunézia külkereskedelme (német nyelven). Balta László — MKKE: Latin-Amerika gazdasági fejlődése (spanyol nyelven). Pálfalvi József — MKKE: A legszűkebb és az AIR. FRANCE (francia nyelven). Kovács Rozália — MKKE: Az ipar telepítés problémái hazánkban. (orosz nyelven). Kóvári E. Péter — MKKE: Munkadíjazás a tsz-ekben (orosz nyelven).**

TUDOMÁNYOS SZOCIALIZMUS SEKCIÓ

(Március 24. 9-12 óráig, 246. terem.) **Kardos Zoltán, Miklóssy Judit — DOTE: Történelmi fordulat a magyar népi életben. Pusztai Éde — Esztergom-Kényszerítő FVGT: Pártok elméleti vitái népi demokráciánk néhány fő kérdéseiről (1945 nyarától 1947-ig). Peller Pál — Felsőfokú Vizsgáztatói Technikum, Baja: A föld-**

osztás előzményei és végrehajtása Bácsalmáson. Trombitás Ida — Györi Tanítóképző Intézet: A munkásgétség problémái Győrött a népi demokrátiás forradalom időszakában. Vasas Joachim — Ho Si Minh Tanárképző Főiskola, Eger: Az imperialisták szocialista országok elleni ellenséges tevékenysége.

(Március 25. 9-12 óráig, 245. terem.) **Bálint Sándor, Rédei István, Soltész Márta — VVE: A spanyolországi munkásmozgalom kialakulása és fejlődése napjainkig. Szabó Pirocska — Pécsi Tudományegyetem: Lenini eszmék és a mai forradalmi ifjúság. Hanusz Árpád — Nyíregyházi Tanárképző Főiskola: A lenini politika megvalósulásának néhány kérdése a KISZ-ben. Szirmai Péter — MKKE: Lenin szocializmus elmélete. Rajcsányi Péter — BME: Korunk kommunista mozgalma és a lenini párteszme egyes kérdései.**

SZOCIOLÓGIAI SEKCIÓ

(Március 24. 14-17 óráig 245. terem.) **Szabó Antal — VVE: Portré — retus nélkül. Szalai Júlia — MKKE: A családi munkamegosztás néhány szociológiai problémájáról. Dimény Erzsébet, Róth József — MKKE: Szociometria a közösségi szerkezet feltárásának szolgálatára. Paksy Katalin — FMGT, Hódmezővásárhely: A hódmezővásárhelyi Felsőfokú Mezőgazdasági Technikum volt hallgatóinak és a munkáltató üzemek kapcsolata. Boldizsár Ferenc — Pécsi Orvostudományi Egyetem: Euthanázia — Igen? Nem? Kenéz Erzsébet — Pécsi Orvostudományi Egyetem: Az orvos-beteg kapcsolata szociológiai vizsgálatának szükségessége és lehetősége. Kaposi Tibor — DOTE: A nacionalizmus jelentősége a DOTE hallgatóinak tudatában.**

MAKROÖKONOMIAI SEKCIÓ

(Március 24. 14-17 óráig 246. terem.) **Peisinger Mária — MKKE: Anyagi érdekeltség — gazdasági növekedés. Bánfi Tamás — MKKE: A nemzetközi monetáris rendszer és a valutaárfolyam (a fix és flexibilis árfolyam). Szabó Pál — MKKE: A KGST árképzési elvei és a magyar árcímzés. Romhányi Agnes — MKKE: A munkaerő disztribúció változásának dinamikája és a gazdasági növekedés közt kapcsolt néhány problémája. Karkus Mária Somogyi Mária — MKKE: Foglalkozási struktúra és oktatás 2000-ben. Zoboki Ibolya — Pécsi Orvostudományi Egyetem: Gazdasági verseny a szocializmusban.**

(Március 25. 9-12 óráig 248. terem.) **Patkó András — MKKE: A szocialista világpiaci ár. Házi Károly — Debreceni Agrártudományi Főiskola: Az egyéni és a közösségi érdek összhangja. Horváth Tibor — BME: Nyereség és a dolgozók ösztönzése az új gazdasági mechanizmusban. Kandikó József — MKKE: A piacutalás eredményességét befolyásoló tényezők. Szemesi István — BME: India gazdasági fejlődésének egyes kérdései, tekintettel a demográfiai robbanásra.**

LAKÁS- ÉS KÖZLEKEDÉSPOLITIKAI SEKCIÓ

(Március 25. 9-12 óráig 247. terem.) **Lánczos Ferenc — BME: Adalékok a magyarországi lakás-kérdés megoldásához. Szalay István — BME: A lakáshelyzet mennyiségi és minőségi vizsgálata és az ebből adódó következtetések. Halász Gejza — MKKE: Budapest népességének várható alakulása és ennek kapcsolódása a lakásviszonyokhoz. Kovács Iván — BME: A panelos építési mód helyzetének és jelentőségének elemzése. Tihányi Gábor — BME: A magyar közlekedéspolitikai koncepció. Havas Péter — BME: A budapesti földalatti gyorsvasút elkészülő szakaszának hatékonyabb-fokozó szerepe a városi közlekedésben. Palotás Árpád — BME: Korszerű szállítási módszerek gazdasági hatékonysága.**

Kerkari küldöttgyűlés

Nem vállalkozhatunk arra, hogy a kereskedelmi kar küldöttgyűlésének teljes krónikáját adjuk, de arra sem, hogy a kar egyéves munkáját, a leköszönő vezetőség tevékenységét e néhány sorban értékeljük. Amit el szeretnénk mondani, az egy pár — elsősorban a kar alapszervezeivel foglalkozó — gondolat csupán a keri vezetőség alapos, elemző pontosságú 23 oldalas beszámolójából. A kar távozó titkára, Udvarhelyi László szavait idézzük.

„Az eltelt egy évben igen fontos feladatot jelentett azoknak a gyakorlati módszereknek kimunkálása, amelyek segítségével az új egyetempolitikai elgondolásokat hatékonyan tehetjük a tagság körében, s amelyek valóban alkalmasak a széles tömegekben potenciálisan meglévő aktivitás és kezdeményezőkétség kibontakoztatására. Ezzel egyben valószínűsítjük azokra a gyakorlati állásfoglalásokra is, amelyek a KISZ alapvető problémáját az „aktív mag — passzív tömeg” szembeállításban látják...”

A szervezeti, egyetempolitikai változások, az ezekbe való beilleszkedés kereteinek és mozgásformáinak elvi kialakítása nagy mértékben és sokszor a kívántnál jobban leköszönték a vezetőséget, elvonva attól a politikai munkától,

amely távlatilag feltétlenül szervezetünk fő feladata. Viszont éppen a fent említett változásoknak tudható be, hogy a tagság széles körében fokozódott a szervezet munkája iránti érdeklődés, illetve az a szándék, hogy tevékenységében, a szervezetben hozott döntések meghozatalában tömegesen részt vegyenek.

A jövő egyik feladatának kell tekinteni, hogy leküzdjük a még fennálló kirívó különbségeket a vezető szervek és tagságunk aktivitása között...

Nem értünk egyet azokkal a nézetekkel sem, amelyek az alapszervezeti munka továbbfejlesztésének biztosítását egyedül a felső vezetés által kiadott jelszavaktól, az ott fogalmazott „receptektől”, útmutatásoktól várják. A KISZ-szervezet progresszív céljai — melyek perspektívákban beilleszkednek a reform célkitűzéseibe — a tagság számára is könnyen érthető, megvalósítható, az alapszervi kezdeményezéseket magasabb szinten integráló jelszavak formáját kell öltésük.

Az alapszerv — centrikus munkastílus véleményünk szerint elsősorban elvi irányítást jelent, valamint olyan keri szintű célkitűzések kidolgozását, amelyekbe bekapcsolva az alapszerveket, elősegíthetjük

valóban jó és aktív alapszervi közösségek kialakulását.

Az alapszerv-centrizmus ugyanakkor nem jelentheti azt, hogy a vezetőség minden esetben pusztán azért, mert valamilyen kezdeményezés letről indul ki, engedhetne bizonyos partikuláris érdekeknek.

Következőeseményszembe kell helyezkednünk minden olyan törekvással, ami a helytelenül értelmezett demokrácia jelszavával teret követel olyan helyi törekvéseknek, melyek a szervezet magasabb szintű részének vagy egészének érdekeit akár elvi-politikai, akár gyakorlati kérdésekben sérítik.

A küldöttgyűlés a beszámoló a hozzászólások, viták után elfogadta. Majd sor került az új vezetőség megválasztására, amikor az egyetem KISZ-életében igen tevékeny kar sok hasznos és nehéz munkát végző vezetősége lemondott. A kar új titkára Németh György (II. belker.) lett; szervezőtitkár: Bíró Péter (III. külker.); tanulmányi felelős: Lantos Katalin (III. külker.); agit.prop.-titkár: Iványi György (III. belker.); a diákjóléti bizottság vezetője: Németh Mária (III. belker.); az I. évfolyam felelőse: Domány András (II. külker.).

—k—

A szakágazati képzésről

(Folytatás az 1. oldalról)

fejlesztő foglalkozásokat kívánjuk előtérbe helyezni. Úgy véljük, az alapvető tantárgyak és azokon kívül eső foglalkozások az egyes szakok speciális igényeinek megfelelően biztosítani tudják, hogy a tervező-elemző szakágazat hallgatói a gazdasági előrejelzés tényadatok alapján történő elemző értékelése biztos kezelői lehessenek.

Vajon az igen erőteljesen specializált képzés jellegéből adódóan nincsenek-e átfedések az egyes tantárgyak között?

Igen, ennek veszélye fennállott, de úgy vélem, hogy a már kialakított programok alapján ettől tartani nem kell. Természetesen az átfedések kiszűrése végleges formában csak a jegyzétkéziratok folyamatos felülvizsgálata és egyeztetése során történhet meg.

Megköszönjük az értékes információkat s kórséránk befejező állomásaként dr. Marosi Miklós docenshez,

a gazdasági-szervező szakágazat előkészítő munkájának egyik vezetőjéhez térünk be.

Hol, s milyen feladatok várnak ez említett terület hallgatóira?

Szervezési elmélet és gyakorlat problémáiban jártas szervezők iránti kereslet az utóbbi években hazánkban is erősen megnőtt. Mindenképpen keresettebb a közgazdasági felkészültséggel, széles látókörrrel rendelkező szervező, aki nemcsak a szervezőtechnikai feladatok megoldásában járatos, de gazdasági probléma felismerési képességgel is rendelkezik. Képzett szervezőkre természetesen elsősorban a vállalatok szervezési osztályain van szükség. Emellett azonban más vállalati munkakörökben is igény van képzett szervezők, pl.: az iparvállalatoknál, munkajogi, anyaggazdálkodás, a közle-

désben, a forgalomirányítás területén stb... A szakágazati igénylők között vannak természetesen szervezési ismeretek is, sőt ide sorolhatók a miniszteriumok is.

Hazánkban jelenleg folyik-e más felsőoktatási intézményekben e terület felé orientáló képzés?

Jelenleg hazánkban két felsőfokú technikumban folyik gazdasági szervező képzése, de sajnos alacsonyabb színvonalon, tehát igen sürgős és fontos feladatot old meg egyetemünk ennek a szakágazatnak bevezetésével.

Vajon nem igényelné-e az ide jelentkező hallgatók felvétele pontosan e terület igen erősen gyakorlatias jellege miatt bizonyos pszichológiai képességvizsgálati tesztet?

Úgy érzem, erre szükség lesz a későbbiekben, de ez már annyira részletkérdés, hogy egyelőre az alapvető cél megvalósítása, a szakágazati oktatás beindítása az elsődleges feladat. Zárókérdésként az egész szakágazati kérdést érintő problémát vetünk fel: nem áll-e fenn a túlspecializáltság veszélye?

Igen, ez fogas kérdés, de az az érzésem (a már meglévő tantervek ismeretében), ezt a buktatót sikerült elkerülnünk. Egyrészt az első négy félév alapozó tantárgyal, másrészt a következő félévek szélesebb kiterjedésű nyújtó oktatási tematikái biztosítják ennek a veszélynek az elhárítását. Ne téveszsen meg senkit a kilencfajta szakágazat ténye, a mi egyetemünkön a szakágazatosítással jellegű nem azonosítható pl.: a Műegyetem specializációival. A látványos túlspecializáltság for-

mai megnyilvánulása még nem jelenti pontosan a közgazdaságtudományok széles ismeretéből adódóan a tartalmi megegyezést, hiszen a „gyengeáramú” mérnök — nem él meg az érsorármúak között, míg egy közgazdász mindenhez ért...
KÉSEDI FERENC

Az egyes szakok hallgatói a következő szakágazatokra jelentkezhetnek:
— **Népgazdasági tervező-elemző szakról:**
a) elméleti-gazdaságpolitikai,
b) matematikai-gazdasági.

Pénzügyi szakról:
a) népgazdasági pénzügyek,
b) vállalati pénzügyek.

Ipar szakról:
a) vállalati tervező-elemző,
b) vállalati gazdasági-szervező,
c) kereskedelmi-piacutató (marketing).

Agrár szakról:
a) vállalati tervező-elemző,
b) kereskedelmi-piacutató (marketing).

Közlekedési szakról:
a) vállalati tervező-elemző,
b) vállalati gazdasági-szervező.

Belferkeskedelmi szakról:
a) vállalati tervező-elemző,
b) vállalati gazdasági-szervező,
c) kereskedelmi-piacutató (marketing).

Külkereskedelmi szakról:
a) vállalati tervező-elemző,
b) kereskedelmi-piacutató (marketing),
c) nemzetközi-pénzügyi,
d) nemzetközi kapcsolatok.

PÁLYÁZAT

A Szovjetunióba, a Nemzetközi Kapcsolatok Intézetbe pótfelvételt hirdet az elsőéves hallgatók részére a Művelődésügyi Minisztérium. Az 5 éves képzési időbe a nálunk eltöltött egy év nem számít bele, Az alábbi szakokra lehet jelentkezni:

Nemzetközi jog:

angol-francia 2 férőhely

angol-spanyol 1 férőhely

Nemzetközi újságírói szak:

angol-spanyol 2 férőhely

francia-portugál 1 férőhely

Diplomata szak:

Kína 1 férőhely

Korea 1 férőhely

Mongólia 1 férőhely

NDK 1 férőhely

NSZK 1 férőhely

Vietnam 1 férőhely

A pályázók részére április közepén orosz nyelvből felvételi vizsgát szervez a Művelődési Minisztérium. A pályázathoz szükséges jelentkezési lapok az I. évfolyam Dékáni Hivatalában kaphatók. **Jelentkezési határidő: március 20.**

Nem hallgatóztunk

Egyetemünk ének-karja a Könyi Erkel Ferenc kórus 10 évfordulója alkalmával rendezett közös hangversenyt nagy sikert aratott. Új műsorának legsikeresebb darabjai Costeley: Nézd mily szép róza, valamint a Másik Amerika című amerikai népdalfeldolgozás, Judász Frigyes műve. Szabó Kálmán elvtárs, egyetemünk rektora, aki a szomszédos faluban született, régi barátjaival a nézőtérre jöglatt helyet.

A műsor után vacsora, játék és tánc következett.

Nem hallgatóztunk, de megtudtuk, milyen bőkot kaptak a Könyi lányok Szabó elvtárostól a búcsúszóadásnál.

Nagyon jók voltak, majdnem olyan jók, mint a miénk, vagy talán még jobbak is.

Nem hallgatóztunk, ugyanis az elismerést véltetlenül a mi kórusunk egyik leánytagja kapta...

Tanulmányi szünet

Annak érdekében, hogy az ülésszak vitáján minél több diák vegyen részt, a nappali hallgatók számára tanulmányi szünetet biztosítunk a következők szerint:

1. 1970. március 23-án de. 10-12 óráig valamennyi évfolyam és szak részére.

2. 1970. március 24-én és 25-én egész nap a II. évfolyam valamennyi szak részére.

3. 1970. március 24-én és 25-én 9-12-ig a III. és IV. évfolyam valamennyi szak számára.

Egyéni kérések alapján az órát tartó tanár ettől eltrően is engedélyezheti a távolmaradást.

...A szervezőt nem sikerült kézrekeríteni

„A mozgalom tulajdonképpen szervezőjét még nem sikerült kézrekeríteni. Az valószínűleg egy szürke polgári állás biztosnak hitt menedékében húzódik meg.” (Est, 1932. június.)

— Feladatomban a kommunista fiatalok és az egyetemi hallgatók közötti kapcsolat kiépítése volt — emlékezett vissza Farkas Sándor elvtárs, a Tudományos Szocializmus tanszék vezetője.

— Ez természetesen nem volt könnyű, mivel a magyar egyetem a reakció egyik feltéve örözt erőssége volt, hiszen Horthyték csak alapos rostálás után vették fel a diákokat. Az akció mégis eredményesnek bizonyult: a kommunisták el-

20 évesen...

járták az egyetemi fiatalok gyűléseire, felszóltak a vitákban, majd az arra érdemesnek látszókkal magánbeszélgetéseket folytattak és meghívták őket saját gyűléseikre. Így került a mozgalomba pl. Rajk László, Ott Károly, volt pénzügyminiszterhelyettes és külügyminiszterhelyettes és még sokan a felszabadulás utáni évek közéleti szereplői közül. Az egyetemi mozgalmat megszervezte a középiskolákkal kiépített rendszeres kapcsolat, majd a kommunista középiskolások által patronált úttörőmozgalom. Mindennek nagy volt a jelentősége, mivel ez volt talán az egyetlen időszak, amikor a marxizmus eszméi eljutottak az ifjúság legszélesebb, legkülönbözőbb rétegeihez. Az értelmiségiek és a diákok számára különösen nagy élményt jelentett a munkásfiatalokkal való találkozás és kapcsolat, alkiktól egyébként az akkori viszonyok közt el voltak zárva. Ekkor döbbenek rá, hogy ezek a fiatalok milyen hallatlan erőfeszítések árán tanulnak és dolgoznak a mozgalomban. Volt köztük, aki immólvámi is csak szótárogva tudott, de álmátlanágtól vörös, gyulladt szemű gyakran mutatták, hogy éjjel gyertyafény mellett olvasott. S mikor megkérdeztük tőle, tudja-e, mi vár rá, ha rendőrkézre kerül, a világ legtermészetesebb hangján válaszolta: tudom. De tehetek-e mást?

A fiatalok együttműködése hamarosan komoly akciókat is eredményezett...

A PESTI HIRLAP VEZÉRCIKKJÉBEN KESEREG

1931 végén, az akkori Pázmány Péter Tudományegyetem Bölcsészkarján épületében a hallgatók röpcédulákat találtak az előadóterem padjain, az ablakdeszkákra az egyetemi „fekete táblára” rajzszegve — sőt, uram bocsá! — az egyetem kápolna padjain is. Aláírás: A Kommunista Ifjúságunk Magyarországi Szövetsége egyetemi csoportja. A röpcédulák beszéltek az akkor már javában tartó gazdasági válság okairól, leleplező adatokkal szemléltették a Horthy fasizmus szociális és kulturális politikáját, feltárták a szegény diákok helyzetét. Pár hét múlva az akció megismétlődött. Az egyetem felbolydult méhkashoz hasonlóan. Lezárták a kapukat, igazoltatták. „Csak külső emberek lehetnek a bűjtogatók” — gondolták egyesek. (Mellesleg az egyik „igazolható” az egyetemi kommunista frakció titkára volt.)

Horthyték politikai rendőrsége vette kezébe a nyomozást. Civil ruhás idegenek sétáltak

a folyosókon, szűrés tekintetükkel kutatva néztek a hallgatók arcába. Jobboldali érzelmű diákokat is bevontak a figyelésbe. A kommunista diákok sok konspirációs hibát követtek el, és 1932. júniusában megtörtént az első letartóztatás. Közel 20 egyetemista, fiatal tanár és értelmiségi került a rendőrség vallatos szobáiba. — A megdöbbentés csak nőtt, amikor kiderült, hogy részben ismert közéleti személyiségek hozzátartozói is a detektívek kezei közé kerültek. (Bartók Béla unokaöccse, az ismert haladó esztéta, Schöppflin Aladár fia, egy felvidéki püspök unokaöccse stb.) És ami a legfájdalmasabb: több mint főtucat közülük az Eötvös kollégium diákja. — Tudni kell, hogy az Eötvös kollégium volt ekkor a legszínvonalasabb, legzártkörűbb ilyen nemű magyar intézmény, melynek sok anyagi áldozattal elősegített célja a reakciós rendszerhez híj, jól képzett vezető értelmiségiek nevelése volt.

A lapok öles címeikkel, jócskán kiszévezve és torzítva közölték a „vörös mételey” behatolásáról szóló tudósításokat. A jó családból való fiatalemberek egyszerűen „Moszkva bérencei” lettek. „A vörös diákok tanárját és menasszonyát letartóztatták.” — Így az Est 1932 június 1. száma. A Pesti Hírlap vezércikkjében kegyeskedett arról, hogy a lélekronótanok behatoltak az Eötvös kollégiumba „a magyar kultúra fellegvárába”.

1933 februárjában újabb lefogásokra került sor. Ezúttal 34 egyetemi hallgató és értelmiségi került a rendőrség kezébe, törvényes államrend elleni felforgató szervezkedés vádjával. (Köztük József Attila és Darvas József.) A nyomozati adatokból kiderült, hogy a megújult kommunista szervezkedés a bölcsészkaron, a képzőművészeti, az iparművészeti és a zeneművészeti főiskolán is működtek illegális sejtjei. A Műegyetem közgazdasági karát három fő (két férfi és egy nőhallgató) „képviselte”.

RANDEVÚ

A TELEFONKÖNYVBEN

A munka — különösen a biatorbágyi hidrobombantás következtében / életbe léptetett statárium után — egyre nehezebb körülmények között folytatódott. Az illegális találkozókat nagy körültekintéssel kellett megszervezni.

— Természetesen teljes tökéletességgel nem védekezhetünk a lebukás veszélye ellen, mivel a rendőrség rendkívül képzett, jól felszerelt apparátussal dolgozott ellenünk. Ha egy számunkra fontos személyt, annak találkozóit figyelték, még a környékbeli utcákon is detektívek sétáltak, mindenre felkészülten. Egyszer pl. egy nem túl forgalmas utcában volt találkozó. Egyikünk sem észlelt semmi gyanúsat, mégis elváltunk után alig negyedórával már a rendőrség kezében voltam. Társam is csak úgy tudott elmenekülni, hogy sikerült kiszakítania magát a detektív karjából és elfutnia. Természetesen törekedtünk a maximális biztonságra. Pl. egy megbeszélés ház előtt találkozó elvtársaknak ellentétes irányból kellett érkezniük, üdvözlés nélkül elhaladniuk egymás mellett a szemközti sarokig, így ellenőrizve, hogy nem követik-e a másikat. Csak ezután zajlott le a megbeszélés. Ha egy találkozó valami miatt meghiúsult, a résztvevőknek két-három hétig ugyanazon a napon és időpontban ugyanarra a helyre el kellett menniük, a „biztosító találkozókra”. Módszeink közé tartozott az is, hogy egy meghatározott telefonfülké telefonkönyvének bizonyos oldalára írjuk fel a találkozó időpontját, persze úgy, hogy egy nappal és három órával előbbit jelöltünk meg az eredetnél. Ez azért volt jó, hogy ha a rendőrség netán

mégis felfedezi és a telefonkönyv adatai alapján pl. kedden elkezd figyelni az adott helyet, hiába figyel a rá következő napokon is, hiszen a találkozó már hétfőn lezajlott.

A párt a biztos lebukásnak kitétt embereket természetesen igyekezett biztonságra helyezni. Az egyetemi letartóztatások további fejleményeit pl. én már csak Bécsből szemlélhettem. A rendőrség ugyanis az egyik letartóztatott diáktól megkapta a személyleírásomat (az illető a nevemet szerencsére nem tudta), és ekkor a párt utasítására elhagytam az országot. Bécsben az ottani magyar pártvezetőkkel dolgoztam, ahol különböző propagandanyagokat fordítottunk és küldtünk illegális úton haza.

Itthon tovább fokozódott a jobbratolódás a közéletben, ami végül is a háborúba való belépést eredményezte a németek oldalán. — A háborús élet, a fokozódó terror viszonyait a kommunisták könnyebben viselték el. Egyfelől már munkánk során hozzászoktunk a nehézségekhez és a nélkülözésekhez. Másrészt tudatosságunk is fokozta aktivitási készségünket.

TERVRAJZ

A „NÉGY SZÜRKE”-RŐL

— Mi volt ebben az időben a legnehezebb pártfeladata?

— Legbonyolultabb — ha nem is a legsikeresebb — pártmegbízatásom a következő volt:

1943 decemberében szabadtalant a Margit körúti katonai fogházból. A fogházi kommunista pártvezetőtől (pártvezetőt mindenütt működött, ahol kommunisták voltak), azt a megbízatást kaptam, hogy készítsem elő a fogházban fogvatartott mintegy 30 kommunista szökését. Ehhez mindegyiket tervrajzot kellett készíteni a fogház sétaudvarával szomszédos „Négy szürke” vendéglő kertjéről, kijáratáról. Ezt, valamint „nyers kulcsot” és különféle kisebb szerzőket, reszelőket kellett a bent levőkhöz juttatni. Hosszú lenne elmondani annak a technikáját, hogyan lehet a gyárilag készített jam-os üvegekben a tárgyakat láthatatlannal elhelyezni, s utána a gyári lezárást áruoló nyom nélkül helyreállítani. Ilyen úton jutott a foglyokhoz jelentősebb pénzösszeg is, (elvtársi adakozásból) az örök megvesztegetése céljából. Az egyes küldemények megérkezését a vasárnap délelőtti beszélőn Köből Józseftől tudtam meg. Am a legnehezebb még hátra volt. A fogház épületét a katonai törvényszéktől, (ahol nagy ügyfél-forgalom, állandó járás-kelés volt), vastag, zárt ajtó választotta el. Ehhez kellett kulcsot készíttetni. A kulcshoz azonban lenyomatra volt szükség. Fogorvosi lenyomat-viaszt szereztem, megpuhítottam és megpróbáltam a zárba benyomni (háttal az ajtnak támaszkodva, kezemmel hátranyúlva manipuláltam) — nem ment. Gyúrtam, gyömöszöltem a mellékhelyiségben öngyújtó lángjánál próbáltam puhítani — nem sikerült. A leghidegebb januárkor egyike volt. Közben a folyosón állandó járás-kelés. Cívilek, fegyőrök, katonák. Volt, aki végignézte a felhajtott kabátgalléros civilt, volt, aki nem. Egyszerre felbukkant Sági őrmester, a szigoráról hírhedt fegyőr, aki minden rabot személyesen ismert és én alig néhány hete szabadultam. Azt hiszem, elképzelhető, mit éreztem. Támasztottam hátam a háttal az ajtóhoz, hátra-tett kezemből a viaszdarab, fejemet leszegtem. Nem nézett rám, továbbment. Másnap újabb kísérlet, ezúttal plasztikkal. Kiderült, hogy a zárszerkezet a 10 cm vastag faajtó mélyébe volt beépítve, nem lehetett elérni.

Az idő télt. Társamat, akit a párt az akció végrehajtására mellém jelölt, behívták katonának. A szökést a foglyok

már végre tudták volna hajtatni, de akkor az egyik legidősebb elvtárs megbetegedett. A szökést el kellett halasztani, mivel nem tehetők ki visszamaradt társukat a hatóságok bosszújának.

Es közbejött március 19-ike, a német megszállás, a sátoraljaújhegyi foglyok kitörése. Az ellenőrzést megszigorították, a kommunista foglyokat széttrakták az épület különböző részeibe. Így a terv végleg meghiúsult.

(A fogház kommunista lakóit 1944 őszén munkatáborba vitték, ahonnan jó néhányan, így az említett Köből József, megszöktek és bekapcsolódtak az illegális munkába. Másokat deportáltak. Sajnos, sokan nem tértek vissza.)

MÉCSFÉNY MELLETT — ESZTÉTIKA

— Farkas elvtársat hol érte a felszabadulás?

— Zuglóban tudtam meg, hogy a Tisza Kálmán téren (Közársaság tér), már megalakult a pártközpont, megindult a munka. Közlekedési eszközök híján gyalog vágtam neki az útnak, mert minél előbb dolgozni akartam. Budárci még löttek, ezért a szovjet katonák felállítását, s így csak harmadnap értem célhoz.

A párt utasítására a VI. kerületben kezdtem el dolgozni. Orvostudományi munkát szerveztünk, népkonyhákat állítottunk fel stb. Mindez akkor fontos politikai munka is volt. Munkánkat nehezítette, hogy januárban Budáról még ágyúzták a kerületet a németek, s ez fokozta az emberek féltelmét, és bizonytalanságérzetét. Megtörtént pl., hogy pártvezetősi ülésünk alatt egy ágyúgolyó elvitte a szemközti ház sarkát. A teremben pillanatok alatt mindenki tele lett mártírral és löpörrel, de a vita folyt tovább.

Megemlíteném talán azt a speciális szerencsés helyzetet is, ami a VI. kerületben fennállt. Nálunk már a pártvezető megalakulásánál tekintélyes számú alkotó értelmiségi gyűlt össze, amely hamarosan kis kultúracsoporthoz jutott létre. Ezek csaknem minden külső támogatás nélkül szerveztek előadásokat a lakosságunk. Itt működött Gál György Sándor, itt léptek fel a Szalmás kórus megmaradt tagjai, itt szavaltak hazatérésük után először Horváth Ferenc és Ruttkai Ottó is, persze, meglehetősen mostoha körülmények között, hiszen egyelőre még megfelelő életfeltételeket is nehezen sikerült biztosítani. A lelkesedés azonban korlátlan volt. Egyik legmeghatóbb emlékem ebből az időből a következő: február táján megjelent nálunk Laczkó Géza, a Nyugat volt munkatársa azzal, hogy előadást szeretne tartani irodalmi kérdésekről. Ez embereknek enni-valójuk sem volt, fáztak, s mégis összegyűlt vagy 40 érdeklődő. Leírhatatlan látvány tragikomikus kép volt. Ablaktalan, fűtetlen helyiségben, mécsesfény mellett kuporgó, összebújó emberek elgémberedett tagjaikat dözsölgetve, körmüket lehelgetve hallgatták az esztétikai fejtegetéseket Balzac és Stendhal munkásságáról.

Innen került 1945 végén Pécsre, ahol Ilku Pállal együtt szervezte meg a Központi Pártiskolát.

... HOGY HOVÁ MÉSZ

— Nyomda még nem működött, így — egy-két brosúrától eltekintve — tankönyveink nem voltak. A túlnyomórészt gyárakból és földes-ről iskolapadba kerülő emberek tehát csak jegyzetelésük alapján tanulhattak, ami tekintve a feszített ütemet, nem volt könnyű. Ráadásul az infliáció következtében ellátási nehézségekkel is küzdöttünk. A vendégül hozzánk látogató Orbán Lászlót is (aki akkor agit.-prop.-osztályvezető volt), csak muorkrépával tudtuk megvendégni. (Mi már hetek óta azon éltünk.) Karácsonykor pedig nem engedték

... Van, aki sohasem öregszik

haza a hallgatókat, mert féltünk, hogy sokan nem térnek majd vissza...

Az iskolában nemcsak a gyakorlathoz legszorosabban kapcsolódó kérdésekkel és problémákkal foglalkoztunk, hanem részt vettünk a különböző politikai megnyilvánulásokban is. Egyik leghatásosabb akciónk Mindszenty Pécsre érkezésekor zajlott le.

A székesegyházban, ahol az érsek beszélt, teljes létszámmal megjelentünk. S amíg a hívők palástja szegélyét csökolgatták, az iskola hallgatói vigyázással, mocsanás és hang nélkül, mereven nézték végig a misét. Azt hiszem, a hatást nem kell részletezni...

Farkas elvtárs 1947-ben újból Pestre került, ahol a Felsőfokú Pártiskola politikai titkáráként és tanáráként dolgozott. Ezután az Orvosi Egyetemen tanított. 1957 óta egyetemünk Tud. Szoc. tanszékének vezetője.

Még sok érdekes epizódot mesélhetne életéről, az idő azonban sajnos, sürget; kari, tanácsi gyűlésre kell mennie. Indulás előtt azonban még elgondolkozva fűzi hozzá az elmondottakhoz;

— Igaz, hogy fontos a múlt, az emlékek, de szerintem fontosabb a jelen, s a jövő, az, hogy most mit teszünk, s ezután mit fogunk csinálni. Mert Illyés Gyula szavait idézem: „Nem azt kérdelem, honnan jöttél, hanem azt, hogy hová méész”.

LANTOS VERA

Hogy megnyerjék az életet...

20—22 évesek voltak — azokban az időkben is cselekedni. Méltó jóvátétel — ha kissé késve is — az emléktábla avatása.

Ezek a gondolatok fogalmazódtak meg bennem, miközben dr. Zimányi Tibor emlékező beszédét hallgattam, melyet a volt harcostársak, a Magyar Diákok Szabadságfrontjának nevében tartott, március 13-án a Hertelendy Jánosnak és bajtársainak állított emléktábla leleplezésekor. Jelen voltak Hertelendy János édesapja és a Gőrgye zászlóalj életben maradt tagjai, az egykori harcostársak, köztük Mádi Szabó Gábor és Tekeres Sándor művészek, akik az ünnepi műsorban is felléptek.

Fehér Lajosnak, az MSZMP Politikai Bizottsága tagjának, a Ministerianács elnökhelyettesének, a Magyar Partizán Szövetség elnökének és Szilágyi Lajosnak az építészeti és városfejlesztési miniszterhelyettesnek, a partizánzászlóalj egyik volt szervezőjének táviratát dr. Szabó Kálmán rektor olvasta fel.

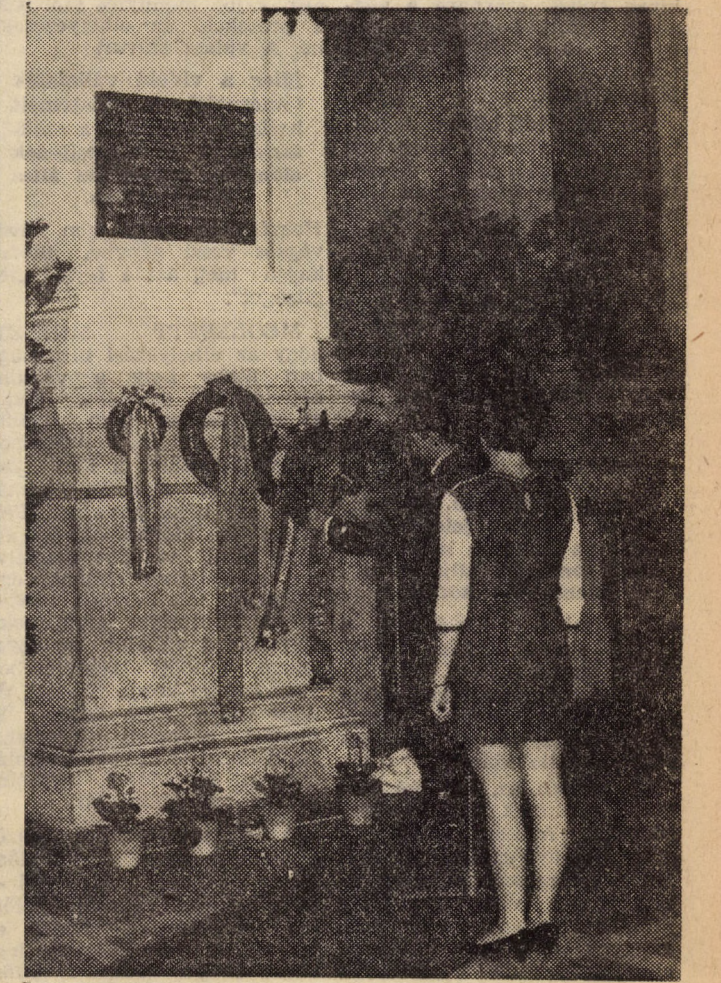
Dr. Ortutay Gyula akadémikus, az Elméleti Tanács tagja ünnepi beszédében a 25 évvel ezelőtti eseményekre emlékezett, a harcosokra és a harcosokra; Hertelendy Jánosra, Baumann Istvánra, Devecseri Lászlóra, Fülöp Józsefre és azokra a névtelen áldozatokra, akiknek nevét még nem özi emléktábla és helytállásról csak kevesen tudnak. Kutatni és gyűjteni kell a kiscsoportok tetteit — bizonyosságul —, hogy voltak, akik tudtak és mertek

A mi munkánknak kell hiteltelíteni az egykori közigazdaság hallgatók álmait. Mi már nem barrikádharcot folytattunk. Ellenségünk a közömbösség, nemtörődomség, amely ellen a küzdelem nem látványos, de szívós, kitartó munkával, eredményesen folytatható, és bizonyíthatjuk, hogy méltó utódok vagyunk. Ezek a gondolatok öltöttek testet Fábán András KISZ-titkár beszédében, melyet a mai egyetemi ifjúság nevében mondott.

Markos György, egyetemünk nyugalmazott tanára, akit kommunista tevékenysége miatt tartóztattak le, a Margit körúti fegyházban együtt volt egyetemi hallgatókkal, akiknek bizakodását, helytállását állította előnk példaként — rövid beszédében.

Az egyetem tanárai és diákjai nevében dr. Szabó Kálmán rektor tett ígéretet, hogy ápolni fogjuk Hertelendy János és társai emlékét, majd leleplezte az emléktáblát.

Az egyetem nevében dr. Erdői György és dr. Ollé Lajos, a Hazafias Népfront Budapesti Bizottsága nevében dr. Trautman Rezső, a Magyar Partizán Szövetség képviselőjében Vágó Ernő ezredes, a KISZ képviseletében Fábán András és Andrásevic Klára, végül a volt bajtársak koszorúztak.

Egyetemünk KISZ-szervezete nevében megkoszorúzzák az emléktáblát...

Kollektív kutatás

az egyéni kutatási szabadság korlátozása nélkül

Megkezdte munkáját a gazdaságpolitikai kutatócsoport

Az országos kutatóhálózat fejlesztésének egyik problémája, hogy ne jöjjenek létre olyan szűk profilú kutatóintézetek, amelyek az egyetemeken párhuzamos munkát folytathatnak és ezzel az erőket megosztják. A jövőben a kutatóintézetek létesítésénél azt az elvet kívánjuk érvényesíteni, hogy az ilyen szűk profilú intézetek helyett az egyetemi kutatási bázist bővítsék. Külö-

nösen a társadalomtudományok területén látszik ez indokoltnak. Jó és hasznos kezdeményezés például a témakörben a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen létrehozott gazdaságpolitikai kutatócsoport.

(Polinszky Károly: Egyetemenkénti tudományos kutatómunka.)

(VALÓSÁG 1970/2.)

Az MSZMP Központi Bizottsága által kidolgozott tudománypolitikai irányelvek egyik jelentős célkitűzése volt az egyetemeken folytatott tudományos kutatómunka megerősítése és kiszélesítése.

E célkitűzés egyik mozzanatául alakult meg az Egyetemi Tanács döntése alapján a gazdaságpolitikai kutatócsoport. Milyen tervek, elképzelések alapján működik, s milyen perspektívus feladatokat tűz maga elé egyetemünk új kutatócsoportja? — Ezekről a kérdésekről beszélgettünk a Gazdaságpolitikai kutatócsoport kinevezett vezetőjével, Bakonyi Sebestyén Endrével.

— Mindenekelőtt szeretném elmondani azt, hogy munkánk nem egyszerű bővítés, a kutatás mennyiségi növelését kívánjuk elérni, hanem a Központi Bizottság irányelveinek érvényesülését szeretnénk szerény erőinkkel elősegíteni, azaz gerjesztőleg hatni az egyetemi tudományos munka színvonalának emelésére.

— Mit tekint az új kutatócsoport fő feladatának?

— A közeljövő fő feladatának a kutatócsoport kollektívájának megszervezésén túl elsősorban választott témánk megalapozását és az egyetemi tanszéki kutatással való szoros kapcsolatot kiépítését tekintem.

— Alaptémájuk?

— A népgazdaság hatékonyságának emelése hazánkban. Olyan kérdésekkel kívánunk foglalkozni, amelyek közvetlen makroökonómiai jellegűek, fogva különösen lényegesek Magyarországon társadalmi gazdaságpolitikájának kialakításánál.

— Korábban sokszor elhangzott az a megállapítás, hogy a tudományos kuta-

tómunka bázisa a tanszék. Nem ütközik-e ezzel az elvvel az új kutatócsoport létrehozása?

— A mi elképzeléseinkben semmiképpen sem. Nem akarunk ellentmondani annak az elvnek, hogy a kutatási munka szorosan kapcsolódjék össze az oktatási munkával, s hogy a kutatási munka alapbázisa a tanszék legyen. Mi a tanszékkel való szoros együttműködéssel kívánjuk szolgálni a tudománypolitikai irányelvekben foglaltakat, a tudományos előrehaladást.

— Hogyan valósítható meg mindez?

— Úgy gondolom, hogy az optimális megoldás kereséséhez az egyetem tudományos oktatói kádereinek együttes munkája szükséges. Mélyen és őszintén fel kell tárni az eddigi tudományos munka problémáit, akadályait, tanulmányozni a tudományos munka megszervezésének módszereit és formáit azokon a külföldi egyetemeken, ahol jelentős eredményeket értek el. Mindezek tudatában lehet véleményem szerint majd kijelölni a mi módszereinket és a hozzá

szükséges szervezeti formákat, melyek segítségével az eddiginél nagyobb és a népgazdaság részére hasznosabb eredményeket fogunk felmutatni.

— Munkájukban nyílik-e lehetőség az egyetem hallgatóinak bekapcsolására?

Bakonyi Sebestyén Endre

— Természetesen. Perspektívus terveinkben fontos szerepet szánunk a későbbiek során a tudományos kutatómunka iránt érdeklődő hallgatóknak, s a tanszéknek javaslat alapján be fogjuk vonni munkánkba azokat a fiatalokat, akik eddigi tanulmányaik során igazolták rátermettségüket, tehetségüket, érdeklődésüket munkánk iránt.

— A tudományos kutatócsoport vezetője, Bakonyi Sebestyén Endre közéleti munkájáról sokan tudnak. Szeretnénk eddigi munkásságának ismertetésével azok számára is bemutatni önt, akik „új emberként” fogadták egyetemünkön.

— Mindenekelőtt azzal kezdeném, hogy nem vagyok idegen a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen. Tíz-héttől évvel ezelőtt már dolgoztam itt, az ipargazdaságtan tanszék vezetője voltam. A múltamról? Gépész és elektromérnöki diplomám van. 1932. óta vagyok párttag. A segédmunkától a nagykövetségi

sok munkaterületen megfordultam. Voltam tervezőmérnök, műszaki igazgató, a Központi Bizottság munkatársa, a Kohó- és Gépipari miniszter első helyettese, az Országos Tervhivatal elnökhelyettese, 5 évig a Technika c. lap főszerkesztője, majd a múlt év augusztus 25-ig négy éven keresztül Genfben, az ENSZ Európai Hivatalánál akkreditálva a Magyar Népköztársaság nagykövete. Örömmel jöttem 17 év után ismét az egyetemre.

— Hol található a csoport?

— Pillanatnyilag az első emeleten, az orvosi rendelő helyén.

— Milyen létszámmal és fejlesztési tervekkel indulnak?

— Ebben az évben rajtam kívül hat tudományos munkatárssal és két adminisztrátorral kezdünk a munkához. Hogy csoportunkat milyen nagyságúra kell fejleszteni, az csak a további tapasztalatok, a munka során dől el.

— Az első lépések?

— Szeretném bevezetni, csoportunk munkájában megtalálni az utat a kollektív kutatás felé. Ezt két síkon kívánjuk megvalósítani. Egyrészt a csoporton belül az egyéni kutatási szabadság meghagyása mellett, kollektíven dolgozunk fel a témákat és vitajut meg azokat. Másfelől a feladatok megoldásához külső szakemberek segítségét, tudományos eredményeit is fel akarjuk használni, s velük együttműködve szeretnénk megoldani feladatainkat. A közelmúltban a Társadalmi Szemlében Lakos Sándor határozottan állást foglalt amellett, hogy a kollektív kutatási mód kikísérletezése feltétlen szükségesszerű. Bízunk abban, hogy törekvésünk sikerteljes jár. Ütközés munkánknak tekintjük, s egy cél vezérel minket: ne korlátozzuk az egyéni kutatási szabadságot, hanem kollektíven, magasabb szintre emeljük azt!

Pongrácz György

Egy idő múlva feltérképezhetnének a vállalatokat, az újonnan belépőket pedig előzetesen „leinformálhatnánk”.

Kialakulna a közgazdasági kereső munkahelyeknek egy-kétféle rangsora, így azután az egyetem már nem zsákba-macsát árulna. Kevesebb lenne az első munkahelyen szerzett csalódás, és a vállalatoknak sem kellene esetleg félélvneként új közgazdaságtan keresniük. Mindenki tudná, mire vállalkozik, mit ad, és mit várhat.

— k —

Az MSZMP Központi Bizottságának 1970. február 18—19-i ülése

Az ifjúsággal való foglalkozás

Közteherviselés

Négyszemközt — mindenkivel

A KISZ-szervezetben belül már sok reform, kezdeményezés indult meg felülről és alulról egyaránt. S hogy ezeket az érdekeltektől alapszervezetek hogyan hajtják végre — állandó cikktéma.

Ismert dolog az is, hogy a „félvívítói” KISZ-gyűlések a vezetőség beszámolójával, megválasztásával, programkészítéssel telnek. A félvívítés érdemi megvitatása azonban nehezen fér bele a gyűlés pár órás keretébe. A marathoni vitákat azonban senki sem szereti. Éppen ezért érdemes felfigyelni a harmadik évfolyam nemzetközi szak kezdeményezésére, amelynek során a szak vezetőség már a gyűlés előtt egy héttel megkezdte a „vitát”. Azaz a vezetők 3—4 fős csoportokra osztották a tagokat, és velük — jobb elnevezés híján — félórás mélyinterjút készítettek.

— Róbel Sándor alapszervi titkár hogyan értékeli ezeket a beszélgetéseket?

— Nagyon tanulságosak voltak mind a vezetőség, mind a tagok számára, hiszen a kis csoportokon belül egy-egy vezetőségi tag jelenlétében mindenki önállóan értékelte az alapszerv, a vezetőség eddigi munkáját.

Beszámoltak problémáikról, és számos használható javaslatot vetettek fel. A beszélgetések során az is kiderült, hogy mindenkinek van véleménye és egészséges javaslata

Csiszér Ágnes

Eltűnnek a káderek...

Amikor megkezdtem, hogy elbeszélgetne-e velem, szívesen beleegyezett. Azért választottam őt, a 23 titkár közül, mert róla biztosan tudtam, hogy vannak elképzelései a KISZ-ról, és biztosan elmondja azokat.

Az első évfolyam egyik alapszervezetének titkára. Nemesak képességei nagyszerűek, tanulmányi eredménye is kiemelkedő.

Alapszerve az első félévben átlagos munkát végzett. Kirándulást szerveztek, részt vettek a társadalmi munkában, megtartották a KISZ-gyűléseket. Ezeket első sorban a szervező és az agit-prop.-titkár irányította.

Az októberi vezetőségválasztás náluk is hasonlóan folyt le, mint a többi csoportokban. Ő szívesen részt vett az értekezéseken, őt találták az első hónap alatt a legszimpatikusabbnak. Ezért a legráteremtettebbnek is.

Vállalta, mert ez a funkció nem jár sem előnyökkel, sem különösebb hátrányokkal. Rádadásul — kezdetől látta, hogy csoportja nem fogja a KISZ-munkában minden erejét labba vetni. Felismerte ezt és beletörődött. „Hiszen nincs sok értelme 10—15 ember hangulata ellenére rájuk parancsolni, hogy erről vagy arról a kérdéssről vitakozzanak. Hogy félórával tovább tartson a KISZ-gyűlés. Különben sem alakul ki köztük olyan légkör, amelyben már frázisok nélkül tudnak megszólalni. Nem is kovacsolódhat belőlük igazi közösség, hisz egy héten csak 6 órát vannak együtt. Mindenkinek megvan a maga társasága, még a középiskolából, ezeket pedig a csoport nem tudja felváltani.” Úgy gondolta, annyit viszont tehet, hogy igyekszik valamennyiüket megismerni.

Az egyetemi szintű KISZ-munka nagyszerű, az alapszervek ebben részt vesznek. Viszont a jelenleginél lényegesebb, magasabb színvonalú, önálló munkára — véleményem szerint — nem is hivatottak.

Lényegében két hibás szemléletet igyekeztem bemutatni az első évfolyamon. Az egyik többé-kevésbé általános a hallgatók körében. Nemesak arról van szó, hogy meddig tart a KISZ-gyűlés. Valószínűleg egyes középiskolák erőltetett látzatmódozgatni életének követség-ménye, hogy eltűnnek a káderek. Némelyik volt iskolai csúcsítkár, területi küldött jobb esetben is csak megjelenik a KISZ-gyűlésen. Az alapszerv munkájában alig-alig vesz részt. Elvégre nincs is tisztsége.

Aki pedig eddig sem dolgozott, az aligha kezd hozzá most, amikor végre egy lényegesen kötetlenebb szervezeti iskolába kerül. Ha a középiskolában „megúsza”, az egyetemen is ugyanarra sikerül.

A másik az alapszervi titkárok egy részére (nem is kis részére) jellemző: ha a csoportban nincs meg az igény kezdetől fogva az aktív alapszervi munkára, akkor ők tehetetlenek érzik magukat ezzel a magatartással szemben. És nem érznek felelősséget! De ezt vigyék magukkal az elsőévesek a felsőbb évfolyamokra?!

Akik bemutattam, az megadta magát ennek a szemléletnek. Nem csak képességei nagyszerűek, tanulmányi eredménye is kimagasló...

Zsembery Ágnes

Zsákba-macska helyett

KI TUDJA MILYEN rémhírek keltek szárnyra a végzősök között, hogy jóval az április 10-ei határidő előtt már annyian érdeklődnek az állások iránt.

Van még idő bőven. A vállalatoknak március 31-ig kell beküldeni igényeiket. Április 10-ig minden utolsó éves kézbe kapja a jelentkező vállalatok címjegyzékét és a szükséges tájékoztatásokat stencilen. A csoportvezetők feladatát szeretnénk felhívni, hogy a kapott tájékoztatás alapján, időben intézkedjenek majd. A hallgatóknak április 25-ig kell kitölteni a pályázati űrlapokat.

Szaktól függetlenül lehet megpályázni minden állást.

Abban az esetben, ha egy helyre több jelentkező van, az illetékes szaktanszék sorrendet állít fel a jelentkezők között.

ezt azonban döntésénél a vállalat nem köteles figyelembe venni.

Kicsit alaposabban utána érdeklődünk, hogy is állunk az elhelyezésekkel? Mi érdeklő a vállalatokat?

Elsősorban az, ki hol lakik, kit tudnak vidékre szerződtetni. Azután következik a tanulmányi eredmény, majd az is szempont, hogy az illető lány-e vagy fiú. (Még mindig vannak vállalatok, amelyek csak fiút kívánnak alkalmazni, de a felkínált munkakör ezt legtöbbször elfogadhatóan indokolja).

Feltettük a kérdést, az áll-

lások iránt érdeklődnek az állások iránt. A válasz szerint

főleg a vidéki vállalatok támogatják a kiszemelt hallgatót, másrészt a szaktanszék részériként előnyben valakit az állás elnyerésében.

Hozzáadték, hogy igen kevés végzős veszi génybe, illetve kapja meg azt a fajta „segítségét”.

MEGLEPETT MINKET, hogy az elhelyezési bizottságban nincs hely a vállalat képviselője számára. Pedig ez sok esetben nem ártana. Ugyanis az ígért juttatások megfogalmazása, a kért szak megjelölése gyakran homályos, sőt néha agyafurtt. Példákat is idézhetünk. Tavaly egy pesti vállalat személyzeti előadóhoz elment egy hallgató. Ott helyben 1800,— Ft kezdő fizetést ígért neki. Ugyanez a vállalat az egyetemre küldött igénylésében alacsonyabb kezdő fizetést, de fél év után 2200—2600,— Ft fizetést helyezett kilátásba. Ha a hallgató ott helyben aláírja a szerződést, nyilvánvalóan rosszabbul jár.

A vissza-visszatérő végzősök elbeszéléseiből derül időnként — és csak véletlenül — fény egy-egy vállalat felelőtlen ígéretereire. Nincs ez így jó. A végzősöknek legalább 20%-a változtat állást gyakornoki félvéve után, és ha ők esetleg „visz-szajeleznek” az egyetem felé,

akkor baráti jó tanáccsal tudjuk ellátni a következő év végzőseit. Nagyon esetleges orvosság ez.

Sürgető szükség lenne arra, hogy esetleg fél év után végzőseinket — elsősorban az állás-cserélőket — valamilyen formában „kifaggassuk” munkahelyükön szerzett tapasztalataikról és az információkat feldolgozzuk.

GÖZGÁZ GERZSON JELENTI

Szép főestét! Meg pálinkásat. Mert most holnapután lesz a bál. Bár inkább így, nagy B-vel: a Bál! Ezt persze mindenki tudja, hisz tucatnyi plakáton hirdetik mindenfelé, hogy asszonyja:

„A Marx Károly közgazdaságtudományi egyetemi Kommunista Ifjúsági Szövetség Végrehajtó Bizottsága Kultúrosztálya 1970. március hó 21-én este 9 órától, másnap reggel 5 óráig tartó Közgazdász Bált rendez, a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem helyiségeiben.”

Valahogy így áll a plakátokon. Hogy egy kicsit hosszadalmas? Hát istenem. Tulajdonképpen a Háború és béke első kötetét is fel lehetne dolgozni plakátalakban, és ahhoz képest ez még rövid is, nem beszélve az élvezetes és figyelem-megragadó stílusról.

Más. Nem tudom, mivel kenték le a téli vizsgaidőszakban a táblákat és miért, de remek munkát végeztek, akárcik voltak. Azóta a táblákra nem lehet írni. Illetve lehet, csak kissé körülményes. Az ember vagy a táblát vizezi minden szó előtt, vagy akrétát. A két módszer csak formailag különbözik, a tartalom mindketőtől azonos: előre a tanárok mindkét kezű foglalkoztatásáért. Az ötlet kitűnő, csak azt kétem, hogy az oktató kar különösebben lelkesedne érte... Nem lehetne mégis visszaállítani a régi szisztémát? Lehet, hogy nem elég modern dolog, ha az ember csak úgy hipp-hopp írni tud egy táblára, de egyszerű lehetünk maradiak, nem?

Találkoznak a Közgazdász Kabaré „Kékes fény” című jelenetében!

DIÁKARCOK

Forgács Csabával beszélünk Divatos szakon?? Akad egy-két hobby Lelkes hive vagyok annak, hogy...

— Első év első félévében 4-es átlagom volt — kezdi beszélgetésünket Forgács Csaba IV. éves agrárszakos hallgató. — Nehéz volt az átmenet a középiskolából. Az 5 és 200 oldal tananyag közötti különbséget mindenki megérzi. Még akkor elhatároztam — lejjebb nem adom. A további már akarat és szorgalom kérdése volt.

— Képesség? Tehetség?

Rátermettség?

— Feltétlenül szerepet játszott. Mindez azonban csak kitarító tanulás mellett gyümölcsözteszhető. Megtanulhatatlan — csak érzékre alapuló — tárgyak (sokan a matematikát ide sorolják) nincsenek.

— Mióta viseled a „népköz-társasági” címet?

— Két éve. Azóta vagyok „milliomos” társaim között.

— Milyen problémákat oldott meg ez a mi szemünkben hatalmas összeg?

— Elsősorban anyagiakat, másodsorban lelkieket. Édesapám meghalt. Igaz, testvéreim már önálló keresők, mégis örültem, hogy édesanyám válláról levehettem az eltartás gondját.

— Miért nem „elit” szakot választott?

— Még most is uralkodik egyetemünkön a következő nézet; főként alsóbb évfolyamokon: „Agrár? Az is szak? Oda úgys minden jelentkezőt felvesznek”. Nem kell magya-

ráznom ennek helytelenségét. Elavult csökevénynek, maradványnak tartom. Természetesen vannak divatos és kevésbé jól menő szakok. Ebből még nem következnek az agrár szak szó szoros értelemben való lebecsülése. Sőt, talán éppen az agrárközgazdászok előtt áll a legnagyobb perspektíva. Kevés az ilyen képzettségű munkaerő, jóval több viszont a megfizetett állás.

— Így nem bánod, hogy annak idején belker-ről átírányítottak agrárra?

— Nem. Ha most lennék elcsős, a következő három szakot jelölném meg; elsősorban: agrár, másodsorban: agrár, harmadsorban: agrár. Elfogult vagyok? Nem véletlen. Nálunk ez a szakma családi hagyomány. Anyám és bátyám is hasonló munkakörben dolgozik.

— Vágyad az agrár tanszéken maradni?

— Ez régóta dédelgetett álmom. Azonban még csak terv. Tovább akarom képezni magam. „Még jobban specializálódni. Egy kis részterületet tökéletesen elsajátítani.” — Ez lesz a mottója további munkámnak.

— Tanulás vagy KISZ-munka?

— A kettő együtt. Nem szabad azonban túl sokat vállalnunk. Ismernünk kell teljesítőképességünk határát.

— Milyen tisztségeket visel-

tél eddig a tömegszervezetben?

— Nehéz kérdés. Elmondani is sok, nem hogy leírni. Talán annyit: Most az Ipar Kari Ösztöndíj Bizottság vezetője vagyok. De voltam szervezőtitkár, szaktitkár, instruktor. Lelkes hive vagyok annak a mozgalomnak, mely a vidéki középiskolák előkészítését tűzte ki célul. Elő és ismert probléma ez mindenki számára. Különösen azoknak, akik a nehézségeket leküzdötték, sikeresen, s egyetemünk hallgatói. Sajnos, az ideiglenes pénzihiány még megkötöti kezünket. Reméljük, nemsokára már a terv eredményes megvalósulásának örülhetünk. Az eddigi egyik legjobb kezdeményezésnek tartom.

— Egy kis magánélet...

— Nem zárkózom be a tanulási és a tudományok börtönébe. Hobbym: a foci és a kosárlabda. Gyakori kedvtelém: színházlátogatás. Karácsony óta vagyok vőlegény. Szörnyen megnőtték gondjaim. Azon töprengök: vajon hány évesek leszünk, mire lakáshoz jutunk? Számolgotok. Belekalkulálom a havi 700—800 Ft albérltet, a gyerekek számát, az elképzelhető, valamint elképzelhetetlen kiadásokat és a kezdeti nehézségeket. De ez már a jövő. Nem lesz könnyű. De sikerül. Ne bocsátkozzunk jóslásokba...
BERENCZY JUDIT

KAMASZDIALÓGUS

Hol van helye életetekben a szerelemnek — kérdeztem? Oltáron van — válaszolták — csak hogy erősen lobbanékony oltáron. Valahogy így kezdődött beszélgetésünk szerelemről, viszonyról, alkalomról, társaságról a szerkesztőség szobájában. Hogy miért neveztem el magamban utólag kamasz párbeszédnek? Mert a lányok, fiúk nem úgy ülték körbe az asztalt, mint alkik már végleges megállapításokat tettek — mégis a munkabaállásig halasztódó kérdések mellett, ehhez a témához már éretten kell szólniuk. Hiába nem viselték még a hivatali illem rájukkenyszerített szoknyahosszat, zakót és nyakkendőt, magatartásukat sem alakították pozíciók, de a nemi élet, a szerelem problémái már felnőt világuk ajtaján kopogtatnak.

Beszélgettünk hát, először akadozva, keresve az illő szavakat, kifejezéseket, aztán egyre jobban belemelegedtünk.

Egy lány: Képtelen vagyok megérteni azokat, akik együtt töltöttek egy estét, s másnap már nem is köszönnek egymásnak.

Egy lány: Én úgy látom, hogy tömegesen kétszer alakulnak és bomlanak fel a párok. Egyszer, amikor a morálisán is bizonyos mértékig korlátozott középiskolási életből az egyetem sokkal szabadabb levegőjéhez jutnak. Félév elején a csoportban levő „jó fej” fiúk kinevezik maguknak a csinos lányokat — és viszont — azután a maradék is párokra szakad. A csoportbulik segítik, beirányítják a párokat, de komoly, tartalmas igények a párválasztásban még nincsenek. Így ezek a párok hamar fel is bomlanak. Az egyetem később a pusztát ténnyel hat rájuk, hogy lefoglalja a gondolataikat és szabad idejükben már érdeklődési körük szerint csoportosulnak. Ezután egy hosszabb keresési időszak következik, míg az utolsó két évben legtöbben ismét tartósan együtt járnak valakivel. Ennek pedig legtöbbször az elhelyezkedés vet véget.

Egy lány: A kapcsolatok szövédeése azért nem ilyen egyszerű. Mindenki más és más elképzeléssel kezd hozzá. Van, aki már lelki szemei előtt egy „kész ideál” képével érkezik az egyetemre, és annak élő mását keresi. A „jó fejek” erre hamar rájönnek, megjátsszák az ideált. A végén persze kiderül a valóság, és vagy csalódás vagy beleenyugvás a vége.

Egy lány: Van egy harmadik út is. Ideáljuk rendszerint a lányoknak van, és ha a srác ügyes, ezt ki is használja. Akkor a lányok egy része lezser igényei megtestesítőjének kereséséről és belenyugszik abba a kapcsolatba, amelyben tulajdonképpen családott. Más részük viszont elveszti a talajt a lába alól és egyik sráctól a másikig szalad.

Egy lány: Csak megjegyzem, a fiúknak is lehet ideáljuk. Különbözik sem lehet annyira kategorikusan a különbségeket csak a lányok-fiúk viszonyában felvetni. A fiúk tényleg lezserrebbek, de a lányok egy része is belemegy a minden érzelmenélküli kapcsolatba. A lányok inkább a formákhoz kötődnek jobban, ezért a célhoz vezető lépcsőket — legtöbbször így kívánja — végig kell járni. Hajlandók ők is nyílt kártyákkal játszani, és

ha a céljuk csak néhány óras együttlét, akkor nem várják el, hogy mi egy évét hazudjunk. Szerintem ez így a világ legtermészetesebb dolga. Kár felfújni.

Egy lány: Csak hogy a következők a lányoknál nem ilyen egyszerűek. Ok esetleg reménykednek abban, hogy ezen az áron egy hosszabb kapcsolatot válthatnak meg. Hogy a srác éppen ezután fog velük járni.

Egy lány: Egészen addig hatnak ezek a visszatartó erők, amíg a lányokat, fiúkat el nem kapja a végzés előtti párválasztási pánik. Az egyetemi környezetet jól ismerik, a rájuk váró bizonytalanság pedig szeretnénk már innen magukkal vitt partnerral belépni.

Egy lány: Én úgy látom, hogy tömegesen kétszer alakulnak és bomlanak fel a párok. Egyszer, amikor a morálisán is bizonyos mértékig korlátozott középiskolási életből az egyetem sokkal szabadabb levegőjéhez jutnak. Félév elején a csoportban levő „jó fej” fiúk kinevezik maguknak a csinos lányokat — és viszont — azután a maradék is párokra szakad. A csoportbulik segítik, beirányítják a párokat, de komoly, tartalmas igények a párválasztásban még nincsenek. Így ezek a párok hamar fel is bomlanak. Az egyetem később a pusztát ténnyel hat rájuk, hogy lefoglalja a gondolataikat és szabad idejükben már érdeklődési körük szerint csoportosulnak. Ezután egy hosszabb keresési időszak következik, míg az utolsó két évben legtöbben ismét tartósan együtt járnak valakivel. Ennek pedig legtöbbször az elhelyezkedés vet véget.

Egy lány: Van egy harmadik út is. Ideáljuk rendszerint a lányoknak van, és ha a srác ügyes, ezt ki is használja. Akkor a lányok egy része lezser igényei megtestesítőjének kereséséről és belenyugszik abba a kapcsolatba, amelyben tulajdonképpen családott. Más részük viszont elveszti a talajt a lába alól és egyik sráctól a másikig szalad.

Egy lány: Csak megjegyzem, a fiúknak is lehet ideáljuk. Különbözik sem lehet annyira kategorikusan a különbségeket csak a lányok-fiúk viszonyában felvetni. A fiúk tényleg lezserrebbek, de a lányok egy része is belemegy a minden érzelmenélküli kapcsolatba. A lányok inkább a formákhoz kötődnek jobban, ezért a célhoz vezető lépcsőket — legtöbbször így kívánja — végig kell járni. Hajlandók ők is nyílt kártyákkal játszani, és

Egy lány: Folyton a szerelemtől beszéltek! En évek óta hiába kereselem. A szerelemhez szerencse is kell. Folyton rohanok, folyton lesem, talán ez lesz az, de a szerelem seholy sincs!

Egy lány: Persze, hogy nincs! Az érzelmeik kialakulásának is megvan a maguk mechanizmusa, amihez idő kell. A közeledés formájának is szerepe, tartalma van. Táncolsz egy lánnyal, felviszed magadhoz, aztán rohansz a következő után. Nincs idő kifagatni, hogy milyen ember tulajdonképpen, így nem is tudhatod meg, mi lehetne kettőtökötől.

Egy lány: Egyáltalán kinek jó ez, mindig mással lenni? Együtt vagytok, aztán gyorsan szabadulni szeretnétek, mert mindegyik utálja egy kicsit magát, egy kicsit a másikat. Ha az lesz a tied, akivel már régóta jársz, valahogy minden más, Jól érzed magad utána.

Egy lány: Ha én szeretek valakit, eszembe sem jut még az sem, hogy a kezét megfogjam. Sétálok mellette, hallgatom, hogy mit mond, Persze aztán lehet, hogy egyszer „arról” is beszéljünk.

Egy lány: Naiv vagy, ez így hülyeség. Sokat kell próbálni, keresni, hogy igényeid legyenek és azután komolyan tudj választani. A futó ügyekben sem az az érdekes, hogy újabb strigulákat húzhass az ajtófélfára, hanem az, hogy ha lányt, fiút egyaránt érzelmi holtpontra vagy éppen kiborulástól egymáshoz, s ebből akarunk kijutni. Ennek az egy órási ismeretségnél is megvan az értéke, de tudnod kell, hogy hová helyezd.

Egy lány: Igazi közösségek kellenek, nem az, hogy mindenki körülvegye magát a látszat kedvéért egy csomó emberrel azért, hogy ne legyen egyedül. Beszélgetések, viták kellenek, ahol jó forró a hangulat. Ebben a társaságban lehetnek barátok, szeretők. Róluk már senki sem fog pletykálni, inkább irigylik őket.

Egy lány: Tudod te hányan tévesztik össze a barátságot, vágyat vagy a kettőt együtt a szerelemmel? Közös a munkájuk — itt most ez a tanulás — ugyanaz a szakterületük, van hát bőséges beszédtemájuk. Kívánják is egymást. Azután már csak akkor döbbennek rá, hogy ez nem is szerelem volt, amikor a témát már unják, felbomlik baráti körük.

Egy lány: Akkor jönnek rohamtempóban a párváltások. Együtt töltik az estét, másnap már nem is köszönnek egymásnak...

Valahol minden beszélgetés kifulladás. Életük legintimebb részéről szólnak, amit a velük foglalkozó „felnőttek” rendszerint óvatosan megkerülnék. Nehéz is úgy általában vallani őket, hiszen kevés témában van ekkora szerepe egyéniségüknek. Nincs kaukázusi krétaköröm sem, hogy szavaik, érzelmeik és tetteik harmóniáját, sem pedig, hogy őszinteségüket próbára tegyem. Itélet nélkül idéztem szavaikat.

KÉKESI KATALIN

„Don't forget the peace!”

Véletlenül akadtunk össze. Először persze meglepett rendkívül furcsa megjelenésük. Egyikük vállig erő sárga haját viselt, másikuk nem sokkal rövidebb feketével büszkélkedhetett. Múlt századnak tűnő, majdnem bokáig erő kabát, két irdatlan hátizsák, no és egy nagyon ismerős keménykalap — ezek kiáltottak először az emberre. (A kalapot — mint később kiderült — egy pozsonyi öregúról kapták.) Aztán később mással is, sokkal lényegesebb vonásaikkal is megismerkedhettünk, sokat tudhattunk meg róluk. Mindenesetre: felfedeztük egymást. Talán ismét, de nem utoljára.

Az egyik fiatalember másodéves közg. egy. hallgató Kanadában. Másikuk angol-

irodalom szakot hallgat Floridában. Valahol Nyugat-Európában ismerkedtek meg egy-szer, s elhatározták, hogy tesznek egy hosszú kirándulást Kelet- és Délkelet-Európában. Ide Bécsből érkeztek, s a kétnapos pesti tartózkodás után Bukarest, Szófia, Isztambul, Athén, Belgrád stb. a további útvonal. Az öltözék s a „felszerelés” ennek megfelelő: hátizsák, s bárhol alváásra alkalmas meleg kabát. S a kalap? Az csak úgy jött. No és a haj? Tetszik nekik, érdekes. Semmi más; nem, egyáltalán nem hippik.

Segítettünk keresni egy olcsó fizetővendéglátó-szobát, mert a Szabadság Szálló túl drága volt. Azután egy napig kalauzoltuk őket a városban. A Hősök tere, Vár, Gellért-hegy, Halászbástya. Nagyon

tetszett nekik a Szépművészeti Múzeum, s kíváncsiak voltak a jubileumi felszabadulási kiállításra. Valahol kaptak egy felszabadulási plakátot, a pálmát tartó szoborral — ezt eltekették. — Hallottak István királyról — és érdekelte őket a magyar gazdasági élet.

Hamar megtaláltuk a közös hangot, s a kezdeti „örögetés” után ismét „koncserálhatunk angolból. A közgázostanult lin. algebrát, és invertálni ő sem szeret. Előkerültek a közös kedvenc költők, s a megkezdett Shakespeare-sorozat mindnyáján tudtuk folytatni. Hallottak Theodorakiszról és nekik is nagyon tetszett a „Z”. Benézünk egy-két könyvesboltba és egy zeneműboltba. Hogyne, szeretik nagyon a beat-et. Nem zavarta őket, hogy az emberek utánuk fordultak. Volt, aki szívesen útbagazitott — volt, aki megjegyzést tett.

Sok szó esett Vietnammal, s szinte minduntalan visszatért a béke kérdése, és az, hogy mi, fiatalok, mindnyájan ezt akarjuk.

Délután lemezt hallgattunk, s beszélgettünk a napfogatokról, közgazdászokról, táncról, könyvekről, munkáról, békéről.

★

Kihajoltak a vonatablakon, amikor a szerelvény lassan elindult az údvölzések után inatgetés közben egyikük megszólalt: „Ne felejtsetek el a békét!”.

Nem fogjuk elfelejteni!

Koncz Gábor

KÖZGAZDASZ

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja

Megjelenik kéthetenként a tanulmányi időszak alatt Feltöltés szerkesztő: Kincses György Budapest, IX., Dimitrov ter. 8. Telefon: 188—850/138 Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat Készült a Szikra Lapnyomdában

Tollbeggyel

Szavaim, ha érzékenyen érintenek bárkit — bocsánat — nem bírom magamban tartani.

Színhely: a klub. Időpont: február 18. este fél 9. széknycorgás, lábdobogás, ajtócsikorgás. Beszélgetés közben távozik. Mozgólódás. Már megszokott dolog...

Hálás köszönet az odaadó figyelmet — az előadó nevében. Ugyancsak köszönettel tartozom derék büfésünknek és kávéit iszogató társainknak. A vítaest kellemes zenei aláfestése — presszós be, presszós ki, a gép sístergése — maradandó élményt nyújtott számomra.

Köszönet — de nem utolsósorban nassoló és ingáratot létesítő hallgatóinknak. Csak így tovább.

További sikeres közreműködésük reményében:

— encsy

Irodalmi Színpadunk „javuló formában” készül a hó végi szegedi országos versenyre

Kovács Attilától, a Lopjátok el a tüzet c. riportunk főszerplőjétől ezúton kérünk bocsánatot. Nevét a múlt heti riportunkban elmulasztottuk kiírni.

Név: Gelshauer
Eva.
Evolym: I/4.
Sportág: kosár-
labda.
Egyesület: BSE
(VTSK)

Nyolc éve kosarazik, „nem néz ki” belőle. Az egyetem csapatának egyik erőssége. Nem kunszt: válogatott keret-tag. De már nem ifi, hanem felnőtt.

— Szekszárdról kerültem a VTSK-ba, 1969. januárjában. Azóta járok érettségizni ill. vizsgázni rendszeresen edző-táborból.

— Mi ennek a „mélyebb lényege”?

— Az, hogy félévkor vesztélybe kerültem néhány tárgyból. A hármast így sem sikerült elérnem. Ezért kérdéssé vált, kollégista maradhatok-e. Ezt is megúsztam — de utoljára!

— Kellemtelen téma, maradjunk az élménynél. Külföldi utad?

— Valóban több volt. Cseh-

A 8-as mez Évái

szlovákia, Lengyelország, Jugoszlávia, NDK, NSZK. Itt a hageni EB-n ötödik hely az ifi-válogatottal. És Egyiptom: tenger, sivatag, piramisok,

rengeteg banán, előkelő viláklában még előkelőbb fogadások, cipőpuccolgyerekek. Közben persze játszó.

— Azért nem is mindig játékok!

— Hát, naponta kétórás edzés. Hét végén meccs, sokszor egy napon kettő. De játszotam már háromban is. Ilyenkor szoktam megsérülni.

— Kénytelen vagyok visszatekenni az előző témára. Mennyit tudsz tanulni emellett?

— Majdnem keveset az üdvösséghez. Az ősszel pedig még annyit sem, amennyit nyugodtan tanulhattam volna. Az edzőtábor „szerencsére” éppen egybeesett a vizsgaidőszakkal. Arra gondoltam, hogy abbahagyom. — Nem, nem az egyetem! — De nem tehettem meg. Idáig olyan simán ment minden: NB II., utána

NB I., az ifiválogatottban részt vehettem az EB-n, amint tőlük kiiregdedtem, a felnőtt-válogatottba kerültem. Különben is, nem mondhatok mást, nagyon szeretek kosarazni. Ezeket kívül másra nincs időm. A családban örömműnnp van, ha pár napra hazautazom.

— Még egy kérdés: mi lesz az új sportszezonban?

— Az egyetem csapatával a főiskolás bajnokságon veszünk részt, jelenleg az első nyolc között vagyunk. A BSE-vel hetedikén kezdődik a bajnokság. A papírforma szerint esélyesek vagyunk. Húsvétkor Barcelonában európa-bajnoki selejtező. Ha továbbjutunk, szeptemberben EB Rotterdam-ban.

Valamint a második félév és a szakosodás...

—yA—

KÖZGAZDÁSZ BÁL ♦ 1970

MINDENKI FIGYELJEN IDE!!!

Egyetemi közös életünk legnagyobb napja, bocsánat, éjszakája kezdődik március 21-én, a napnak megelőzően 21 órakor. Mindenki megmozdul majd, leginkább a Neoton basszuserősítőjének kiváló teljesítménye következtében. Ezen az éjszakán még a Duna is a közgazdász bál keretei között fog folyni. Erre az éjjelre a szellemek is kimenőt kapnak, így senki nem fogja zavarni a helyismeret bővítése céljából a III. emeleti szemináriumi termekbe éjjeltájban párosan belátogató hallgatókat?! Tehát a közös szórakozás biztosra lesz. Az elfogyasztott alkoholmenyiség remélhetőleg közelebb viszi majd a hagyományos és sok vitát kiváltó tanár-diák ellentétet is a megoldáshoz. A jó hangulat — az előzetes piacutatók szerint — a zenekarok, valamint a kabaré műsorszámai fogják biztosítani, ezért a további szórakozás érdekében az alábbiakban közöljük a bál részletes műsorát.

MŰSOR

KABARÉ:

Ki az a közgazdász?
Gugyerák (nem Bárdi...)
Sztrovacsek Ignác
Óvoda
Kékes fény
Kérvény
Órökzöld MelóDIÁK

ZENE:

Neoton
Klub-trió
Népi zenekar

SZÉPSÉG: királynőválasztás (Miss Közgazdász 1970.)

RENDEZŐ: Eless Béla

Riport a földszinten

Több ezer ember ismerőse

Ez a cikk csak úgy indult, minden apropó nélkül. Irni kéne a pénztáros néniről, szól a szerkesztői utasítás. Lementem. Három óra már elmúlt, a pénztárosnő záráshoz készülődött. Először meglepődött: „Miért jönnek éppen hozzám?” De miután megmondtam, hogy semmi konkrét okom nincs rá, hogy ott legyenek, készségesen helyetl ki-nált:

— Tessék kérdezzen!

— Mióta csinálja?

Ha erre azt feleli, 15 éve, meg lettem volna lepve, mert én úgy 22–23 évesnek tippeltem és hétfős korában senki sem szokott pénztárosi teendőket foglalkozni. De a probléma megoldódott, és itt jön mindjárt a cikk apropója is:

— Vasárnap volt két éve, hogy ide kerültem. Szerettem ezt a pályát. Emberekkel foglalkozni, embereknél pénzt adni mindig öröm. Persze azért figyelni is kell. Nagyon. Négy millió forintot fizetnek ki egy hónapban.

Meglepődöm. Négy millió. Kicsit sok. Nekem, aki még tízezer forintot sem láttam egészben. Mosolyog: — mutassák magának? — és már nyúl is a pánccsészék felé.

— Nem, köszönöm, minék fájdítsa a szívemet, de bocsás-

son meg, nem jött még kísértésbe?

— Mindenki megkérdezi ezt. És még féltene is. Pedig higgye el, nekem ezek csak egyszerű, színes papírdarabok. Munkaeszközök.

Kintről kopogás. És hiába van zárás, a pénztárosnő kislét. Egyedül maradok a szobában. Körülnézek, egyszer az üvegfal másik oldalára. A sarokban zöld „mackó”, most is nyitva van... De elhessegetem a gondolatot. A pénztárosnő alatt fehér kapcsoló. Az asztalon kimutatások, számlák. De a kapcsoló érdekesebb. Mikor visszajön, meg is kérdezem, mi az?

— Vészcsengő. Még nem volt rá szükség. Egyszer, alig egy hónapra rá, hogy idekerültem, felmerült bennem a gondolat, ki kellene próbálni. De nem akartam, talán nem is merem. Am egy napon rohanak le hozzám a portáról, meg a gondnokokról, hogy mi történt? Mondom: semmi. Hát akkor miért csengetett? Én

nem csengettem. Kiderült, hogy a szemétkosarat tettem rá véletlenül a csengőre. Innen tudom, hogy jó.

— Mikor van itt a legnagyobb forgalom?

— 2-án, akkor fizetjük az egyetem dolgozóit. Ilyenkor több mint egymillió forintot kell borítékba tennem. Reggel kiteszek magam elé egy nagy kupac pénzt és ha az utolsó boríték után nem marad pénz az asztalon, minden rendben van.

— És a pénztárosnőnek ki adja a fizetést?

— Dénes Magda, azaz a pénztárosnő —, vagyis én magam. Minden másodikán 1840.— Ft-ot, bár úgy hírlík, márciustól fel fogják emelni. Reménykedem benne.

— És az ösztöndíjak?

— Három nap alatt szokott lemenni, ilyenkor egy-egy évfolyamot átadok más kartársaknak, de három még így is marad nekem. És ez így van rendjén, hiszen mégiscsak én vagyok a pénztáros. Naponta

6–700 ember fordul meg itt. Nagyon kell itt figyelni. Ha csak egyszer elnézem, máris az én zsebem éri meg. Bár a múlt hónapban is volt egy kislány, akinek tévedésből 100.— Ft-tal többet fizettem ki, de rendes volt, visszahozta.

— És az üzenetek a portával szemben, a táblán?

— Azokat is én szoktam kifogtatni. Az embernek néha így kell levelezni a hallgatókkal, hogy vegyék már fel a pénzüket.

— Nem volt még saját zsebébe vágó tévedése?

— Még soha nem fizettem rá. Azt hiszem, akkor abba is hagynám. Vagy ha valami zúr lenne. Bár én nem félek. Lehet, hogy csak azért, mert idáig simán mentek a dolgok. De egy idő után még így is valami nyugalmasabb pályára utána nézek.

— Persze, ha valami nagyobb zúr lenne a „Közgazdász” újra eljőne riportot készíteni...

— Tudja mit, szívesebben venném, ha inkább ösztöndíj-fizetésekor találkoznánk legközelebb...

Borsi György

KÖZLEMÉNYEK

Április 4-e, hazánk felszabadulása 25. évfordulójának alkalmából, az egyetem vezetősége, a KÖZGAZDÁSZ újság terjesztésében végzett kiváló munkájáért, az alábbi hallgatókat és dolgozókat könyvjutalomban részesíti: **Tóth Raymond** (statisztikai tanszék) Nagy Tamásné (nyelvi intézet), **Banka Pál** főportás, **Borsi György** terv-mat. II/2, **Hatala Éva** belker. II/2, **Herczeg Attila** I/8, **Rétfalvi Gábor**, **Lengyel Attila** I/14, **Wagner Katalin** I./C., **Zsembery Agnes** I/21, **Kónya József** ipar II/1, **Súlyok Rozália** A/II. tanári, **Dombi Margit** külk. II/1.

★

A Helsinki Kereskedelmi Főiskola diákküldöttsége és Boston Brass Band Promenád fúvóegyüttese egyetemünk vendégeként március 30-án érkezik Budapestre. A zenekar április 1-én, szerdán (ez nem tréfa!) este hangversenyt ad a klubban. A koncert után finn-magyar diáktalálkozót rendezünk.

Nem mese ez gyermek!

Hol volt, hol nem volt, mert miért ne lett volna, volt egyszer egy királyfi. Az apja volt a király, gebinbe uralkodott az öreg, úgyhogy teltt nekik mindenre. Tartottak is otthon kutyát, macskát, oroszlánt, bolhát, statisztikust, népgazdaság-tervezőt, sőt még közgazdászra is futotta.

Szóval, boldogan éltek volna, ha a kis királyfi nem lett volna beteg. De beteg volt. Súlyos beteg, nem tudott aludni. Soha. Hiába mesélték neki a legszebb meséket a zöld disznóról vagy a meghosszabbított vizsgaidőszakról, csak nem jött álom a fiú szemére. A király nagyon bánatos volt. Elhívatta a körzeti orvost, de az nem tudott tenni semmit.

Ekkor egy javasasszonyhoz fordult a király, felajánlotta neki országja legszebb falvait, palotája összes pókhálóját, csak gyógyítsa meg az álmatlan trónörökösét. A javasasszony előbb felmérte a falvakat, majd a pókhálót vette számba, ezek után úgy dön-

tött, hogy meggyógyítja a gyereket. Megparancsolta a statisztikusnak, a politikai gazdaságtan tudósának és a csillagjósoknak —, aki második állásban a népgazdaság-tervezte —, hogy a kis királyfi-nak meséljen minden este a nemzeti jövedelemről, a társadalmi termék és bruttó nemzeti termék számbavételéről, és ejtsenek néhány szót Ágazati Kapcsolatok Mérlegről.

Igy is történt. Először a közgazdász mesélt, majd jött a statisztikus, aki elmondta ugyanazt... Ekkor a királyfi már nehezen tudta a szeméit nyitva tartani. Így történt, hogy mire a csillagjós —, aki második állásban a népgazdaság-tervezte — szóhoz jutott, és megismételte az előző két tudós mondókáját, a palota csendjét a királyfi harsogó horkolása verte fel.

És a javasasszony a falvak és pókhálók mellé még három bolhát is kapott jutalmul...

— bors —

PIACI HÍREK

A kereslet pofonvágtatta a kínálatot. Emiatt csődület támadt, amely később elhagyta a piacot.

Több vagon primőr közgazdász érkezett. A szezon eleji árak következtében itt-ott megromlott az egyébként izletes csemegé.

Az igen egészséges meglehází reformot a vevők pillanatok alatt elkapkodták. Hatalmas tömegek várják a vizsgaidőszak előtt, reggeltől késő éjszakáig ácsorogva az újabb és újabb szállítmányok érkezését. A megleházak kihűléssel fenyegetnek.

Ösztöndíj kapható kilónként háromötvenegytől felfele. A hatósági ármegállapítás néhány láda dinnyét a nyomorba juttatott.

A népi ellenőrök megbírságotak egy ebédjegykofát, aki nem megengedett célokra használta fel házilag, az éhes, pénzes, stb. emberek gyomrát.

Friss ciánkálit kapott a jegyzetelő. A kedvelt étel-ízestő sokszor jól semlegesíti a tanulást. Csak orvosi előírásra-jegyzetvásárlási lapra kapható!

Új fűtőberendezés-protéziseket nagy választékban vásárolhatnak megvénült s jobb sorsra érdemes egyetemek. A pótlás fájdalommentes, s jól használható hidegben, melegben.

A mechanizmus és a piac házaságából megszületett Uborka Uból második éves hallgató elégtelenje.

Téli kiárusítás! A közelgő tavaszra, majdan nyárra való tekintettel jegcsákány, korcsolyakulcs, elkésett jegyzet, döglött kolibri korlátlan mennyiségben áll a vevők rendelkezésére. Férgetmes oxálsav továbbra sincs!

Néhány szabad ár a piacon izgatott. Ezért lecsukták őket. Van remény.

tormai

Csipogás

A tyúk elhatározta, hogy nem fog több tojást tojni. Minek? Csak, gond van a költéssel, csipogás, folyton vigyázni a csibékre... Viszont a kakas is követelte jogait. Mit volt mit tenni, a tyúk feliratott magának Infecundint, és szedni kezdte. Renében is ment minden. A szerelem boldog volt, de tojás nem lett belőle.

És az emberek lassan elfelejtették, mi is az — a rántotta.

B. Gy.

Halász Géza karikatúrái

(Kiemelés lényeg-ze-)

Vendégünk volt Vitrai

— Hagyjuk a focit!

— Persze, ha meggondoljuk...

— És elemezzük a helyzetet!...

— Nem vagyunk mi olyan gyengék...

Fotó: Kulcsár József
Szöveg: Veress József